

ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวพรนภา บัวมณี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

มีนาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๐๕๔.๘๐๐.๖๐
พ.๔๕๖
๖.๘

ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ

บทคัดย่อ
ของ
นางสาวพรนภา บัวมณี

24 เม.ย. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
มีนาคม 2546

๒๐๕๕

พรนภา บัวมณี. (2545) ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ดร.อารี พันธุ์มณี

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการตลาด โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้เรียน เปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปร เพศ พื้นฐานความรู้เดิม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการตลาด ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักศึกษามีปัญหาการเรียน สาขาวิชาการตลาดโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านนักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกัน มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีปัญหาการเรียนด้านเนื้อหาวิชาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

THE LEARNING PROBLEM ON THE MARKETING PROGRAM OF
HIGH CERTIFICATE STUDENTS OF VOCATIONAL EDUCATION IN
PETCHABURI COMMERCIAL BUSINESS SCHOOL.

AN ABSTRACT
BY
MISS. PORNNAPA BOUMANEE

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

March 2003

Pornnapa Boumanee. (2003). *The learning problem on the marketing program of high certificate students of vocational education in Petchaburi Commercial Business School*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor : Assoc. Prof. Dr.Aree Punmanee.

The purposes of this research were to study problem on the marketing program of high certificate students of vocational education in Petchaburi Commercial Business school in the 5 aspects : the contents of courses, instuctions modes, the learning environment instructional medias and student, to compare the problem of students'learning as sex, basic knowledge, grade point average and income per month of gardian

The population used in this research were 123 students in the first year of the marketing program in the Petchaburi Commercial Business School of Academic year 2002. The instrument used of collecting data was the five rating scale questionnaires. The statistics used for the analysis of data were percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way analysis of variance.

The finding were as follow :

1. The students had the learning problem in the marketing program as a whole and aspect at a moderate level.
2. The students with difference sex had the learning problem in the marketing program as a whole with had statistically significant difference is .05 when considered by aspect, was found ineach aspect with no statistically significant difference.
3. The students with difference basic knowledge had the learning problem in the marketing program as a whole with had statistically significant difference is .01 when considered by aspect, was found the students had learning problem of the contents of courses was statistically significant difference is .05 and the learning problem of the student was statistically significant difference is .01

4. The students with difference grade point average had the learning problem in the marketing program as a whole and in each aspect with no statistically significant difference

5. The students with difference income per month of gardian had the learning problem in the marketing program as a whole and in each aspect with no statistically significant difference.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรกวิน)

วันที่ 7 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยการช่วยเหลือแนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างดียิ่ง จากรองศาสตราจารย์ดร.อารี พันธุ์มณี อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลี้มไทย และรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ กรรมการสอบ ที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลี้มไทย รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ และอาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ที่กรุณาช่วยเหลือตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถาม อาจารย์ราตรี กลิ่นประทุม ที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และอาจารย์นุมาศ ยอดประเสริฐ ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดกระทำข้อมูล

ขอขอบคุณนักศึกษาโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่บิดามารดา ครูอาจารย์ ซึ่งเป็นผู้ให้ชีวิต ความรัก ความรู้ และประสบการณ์แก่ผู้วิจัย

พรนภา บัวมณี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
	สมมติฐานการวิจัย.....	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	ประวัติโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ	8
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540.....	9
	เกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	
	พุทธศักราช 2540	10
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน.....	14
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนการสอน.....	30
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
	งานวิจัยในประเทศ.....	34
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	37
3	วิธีดำเนินการวิจัย	38
	กลุ่มเป้าหมาย	38
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	38
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	38
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	40
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	40
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	64
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	64
ความสำคัญของการวิจัย.....	64
สมมติฐานการวิจัย.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
การอภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	74
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	74
บรรณานุกรม.....	75
ภาคผนวก.....	79
ภาคผนวก ก.....	80
ภาคผนวก ข.....	83
ภาคผนวก ค.....	87
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	93

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ พื้นฐานความรู้เดิม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของผู้ปกครอง ต่อเดือน.....	46
2	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการเรียนสาขาวิชา การตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมและรายด้าน	48
3	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการเรียนสาขาวิชา การตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ตามเนื้อหาวิชา โดยรวมและรายข้อ.....	49
4	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการเรียนสาขาวิชา การตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านวิธีการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	50
5	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการเรียนสาขาวิชา การตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนโดยรวมและรายข้อ	51
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการเรียนสาขาวิชา การตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านสื่อ การเรียนการสอนโดยรวมและรายข้อ	52
7	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการเรียนสาขาวิชา การตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงด้านผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ.....	53
8	เปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน....	54
9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามพื้นฐาน ความรู้เดิมโดยรวมและรายข้อ	55
10	เปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามพื้นฐานความรู้เดิม โดยรวมและรายด้าน	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

11	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนสาขาวิชา การตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านเนื้อหาวิชาจำแนกตามพื้นฐานความรู้เดิม	57
12	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนสาขาวิชา การตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านผู้เรียน จำแนกตามพื้นฐานความรู้เดิม.....	58
13	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนสาขาวิชา การตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวม จำแนกตามพื้นฐานความรู้เดิม.....	59
14	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนโดยรวมและรายด้าน.....	60
15	เปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมและรายด้าน	61
16	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนสาขาวิชา การตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือนโดยรวมและรายด้าน	62
17	เปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงจำแนกตามรายได้ของ ผู้ปกครองต่อเดือน.....	63

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันการจัดการศึกษาของประเทศไทย ที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยที่พึงประสงค์ไว้ในอนาคตว่า “การศึกษามุ่งพัฒนาคน ให้สมดุลทั้งร่างกาย ปัญญา จิตใจ และสังคม” ให้คนไทยมีคุณลักษณะที่มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี มีวินัยในตนเอง มีความรู้ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกของการเปลี่ยนแปลง การจัดการศึกษาจึงต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อเตรียมคนให้พร้อม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยในอนาคตได้อย่างมีความสุข โดยมุ่งที่จะพัฒนาคน หรือคุณภาพของคนให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ (พยุหศักดิ์ จันทรสุรินทร์. 2541 : 6)

การจัดการเรียนการสอนถือเป็นงานแรกและงานหลักของสถาบันการศึกษา ดังนั้นระบบการเรียนการสอนที่จัดขึ้น เพื่อสนองตอบวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทย ที่มุ่งฝึกคนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์นั้น จึงพยายามที่จะมุ่งเน้นให้นักศึกษาได้มีโอกาสค้นคว้าและคิดด้วยตนเอง แต่ในสภาพความเป็นจริง การจัดการเรียนการสอนของไทย ทั้งครูผู้สอน และตัวผู้เรียนเองยังคงเคยชินกับการสอนแบบบรรยาย ซึ่งถือเป็นวิธีการสอนแบบดั้งเดิมที่ใช้ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน (ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. 2526 : 30) แต่การจัดการเรียนการสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียวตลอด 50 นาทีนั้น กล่าวกันว่า เป็นวิธีการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้น้อยที่สุดหรือเป็นวิธีการสร้างการเรียนรู้ที่ขาดประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงควรมีการนำสื่อการสอนมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพราะสื่อการสอนถือว่ามีส่วนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสนใจที่อยากจะเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนด้านวิชาชีพ อาจารย์ส่วนหนึ่งไม่ได้รับการฝึกอบรมในสาขาวิชาชีพครูมาโดยตรง ทำให้ไม่สามารถที่จะปฏิบัติภารกิจด้านการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นอาจารย์อีกส่วนหนึ่ง ยังต้องมีการรับผิดชอบทั้งด้านบริหาร และด้านการสอนจึงทำให้การเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ และเป็นปัญหาสำคัญของสถาบันการศึกษาที่สอนด้านวิชาชีพทั้งในภาครัฐและเอกชน (ธนู กุลชล. 2527 : 13) แนวคิดในการปฏิรูปการศึกษาให้ได้คุณภาพเริ่มตั้งแต่ความพร้อมของเด็ก ความพร้อมของพ่อแม่ในการสร้างแรงดลใจให้ลูก ความพร้อมของครู ปรัชญาและนวัตกรรมการเรียนการสอน การสนับสนุนของคณะผู้บริหารการศึกษา ความพร้อมของโรงเรียน ศูนย์สื่อ อาคารสถานที่

พร้อมทั้งบรรยากาศในการเรียน (กมล สุตประเสริฐ. 2540 : 1) ซึ่งหากขาดปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งไป ก็จะมีผลให้การจัดการศึกษาด้อยคุณภาพได้

โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ เป็นโรงเรียนเอกชนแห่งเดียวในจังหวัดเพชรบุรี ที่เปิดสอนด้านสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่จบการศึกษาทั้งจากในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียนเข้าศึกษาต่อได้ ซึ่งนักศึกษามีทั้งที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดใกล้เคียง โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และสามารถนำความรู้นั้นไปใช้ประกอบอาชีพได้ (ธรรมนูญโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ. 2541 : 2) ผู้ที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จะมีทั้งผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนในระบบ และผู้ที่จบการศึกษาจากการศึกษานอกระบบ (กศน.) เนื่องจากหลักสูตรเปิดกว้างให้ผู้เรียนสามารถนำวุฒิทางการศึกษามาเทียบโอนเพื่อเข้าศึกษาต่อได้ โรงเรียนเปิดทำการเรียนการสอน ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ โดยเปิดใน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรที่เปิดรับผู้ที่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีที่ 1 นักศึกษาจะเรียนในวิชาพื้นฐานร่วมกัน และจะมาแยกสาขาในภาคเรียนที่ 2 ปีที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ตนเองว่า มีความถนัดในวิชาชีพด้านใด ก่อนที่จะเลือกเรียนในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ ซึ่งทางโรงเรียนโดยฝ่ายแนะแนวการศึกษาของโรงเรียน จะได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษา ในการเลือกสาขาวิชาเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้คำปรึกษา แนะนำ แต่ในการเลือกสาขาวิชาของนักศึกษาบางครั้ง ในระยะเวลาเพียง 1 ภาคเรียน ก็ยังไม่สามารถที่จะวิเคราะห์ได้ว่านักศึกษามีความถนัด และสนใจในวิชาชีพหนึ่งได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะนักศึกษาบางส่วน อาจไม่มีความเข้าใจในหลักสูตร ซึ่งก็อาจทำให้เกิดปัญหาในการเรียนตามมภายหลังได้ รวมทั้งสภาพของผู้เรียนมีความแตกต่างกันมาก อีกทั้งในการรับนักศึกษา ไม่ได้มีการกำหนดกระบวนการคัดเลือกที่มีมาตรฐานมาใช้ แต่ใช้เพียงกระบวนการรับสมัครในเบื้องต้นเท่านั้น ดังนั้นเมื่อทำการเรียนการสอนในเบื้องต้น ครูผู้สอนจึงต้องทำการศึกษาผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับสภาพโดยทั่วไปของผู้เรียนก่อน เพื่อที่จะได้จัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียน

จากเหตุผล และสภาพความเป็นจริงดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจ ที่จะศึกษาปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ เกี่ยวกับด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน และปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการ

เรียนการสอนสาขาวิชาการตลาด โดยหวังว่าผลการศึกษาครั้งนี้จะนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ตรงกับสภาพความต้องการของผู้เรียนในสาขาวิชาการตลาด อันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลตามที่มุ่งหมายไว้ในหลักสูตร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านสภาพแวดล้อมใน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้เรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จำแนกตาม เพศ พื้นฐานความรู้เดิม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการปรับปรุงพัฒนา แก้ไขการเรียนการสอนสาขาวิชาการตลาดเพื่อเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนของครูผู้สอน
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการปรับปรุงพัฒนา แก้ไขปัญหาการเรียนการสอนสาขาวิชาการตลาดในโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ รวม 5 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ด้านเนื้อหาวิชา
- 1.2 ด้านวิธีการสอน
- 1.3 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน
- 1.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 1.5 ด้านผู้เรียน

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการตลาด ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จำนวน 123 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา โดยจำแนกได้ดังนี้

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 เพศชาย

3.1.1.2 เพศหญิง

3.1.2 พื้นฐานความรู้เดิม

3.1.2.1 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

3.1.2.2 มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)

3.1.2.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย (กศน.)

3.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1.3.1 1.00 – 1.99

3.1.3.2 2.00 – 2.50

3.1.3.3 2.51 ขึ้นไป

3.1.4 รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

3.1.4.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท

3.1.4.2 10,001 – 15,000 บาท

3.1.4.3 ตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด รวม 5 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ด้านเนื้อหาวิชา

3.2.2 ด้านวิธีการสอน

3.2.3 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน

3.2.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน

3.2.5 ด้านผู้เรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด หมายถึง อุปสรรคหรือสิ่งที่มาขัดขวาง ทำให้การเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ดำเนินไปโดยไม่ราบรื่น ทำให้ไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านเนื้อหาวิชาการตลาด หมายถึง เนื้อหาวิชาการตลาดที่ขาดความสอดคล้องและไม่ต่อเนื่องกัน รายละเอียดวิชาไม่ทันสมัย และไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน รวมถึงการขาดการจัดลำดับเนื้อหาวิชาตามความยากง่าย

1.2 ด้านวิธีการสอน หมายถึง วิธีการสอนถ่ายทอดความรู้ในรายวิชาการตลาด ซึ่งยังเป็นวิธีการที่ไม่ทันสมัย ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ และเข้าใจยาก ขาดการใช้เทคนิคการสอนใหม่ ๆ ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในวิชาที่เรียน การสอนไม่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความก้าวหน้าทางธุรกิจ

1.3 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับบรรยากาศภายในโรงเรียนพาณิชย์การเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ซึ่งได้แก่ ความพร้อมของอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน อาคารสถานที่ การใช้สื่อการเรียนการสอน ระยะเวลาในการเรียนและการวัดผลประเมินผล

1.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง ข้อจำกัดหรือปัญหาที่เกี่ยวกับการนำอุปกรณ์หรือเครื่องมือมาใช้ในการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดความสมบูรณ์ขึ้น ซึ่งได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ มีปริมาณไม่เพียงพอ มีความล้าสมัยไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อ ผู้สอนขาดประสบการณ์ในการจัดทำสื่อ เป็นต้น

1.5 ด้านผู้เรียน หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ผู้เรียน ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียน ได้แก่ ปัญหาด้านเวลาเรียน พื้นฐานความรู้เดิม เศรษฐกิจของครอบครัว ความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียน

2. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาดของโรงเรียนพาณิชย์การเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนของนักศึกษาที่วัดจากค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average : G.P.A.) ของทุกรายวิชาที่เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544

4. รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน หมายถึง ผลประโยชน์ตอบแทน หรืออัตราค่าจ้างที่บิดา มารดาหรือผู้อุปการะนักศึกษาได้รับจากการประกอบอาชีพ ซึ่งถือเป็นรายได้ประจำที่ใช้ดำรงชีวิตอยู่ คิดเฉลี่ยต่อเดือน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ
 - 1.1 เพศชาย
 - 1.2 เพศหญิง
2. พื้นฐานความรู้เดิม
 - 2.1 ปวช.
 - 2.2 ม.6
 - 2.3 กศน.
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.1 1.00 – 1.99
 - 3.2 2.00 – 2.50
 - 3.3 2.51 ขึ้นไป
4. รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน
 - 4.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท
 - 4.2 10,001 – 15,000 บาท
 - 4.3 ตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไป

ตัวแปรตาม

ปัญหาการเรียนสาขาวิชา การตลาด 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านเนื้อหาวิชา
2. ด้านวิธีการสอน
3. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน
5. ด้านผู้เรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาทางการเรียนทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกัน มีปัญหาทางการเรียนทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาทางการเรียนทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาทางการเรียนทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ผู้วิจัยนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ประวัติโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540
3. หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
 - 4.1 ความหมายของการสอน
 - 4.2 ความหมายของการเรียนการสอน
 - 4.3 รูปแบบของการสอน
 - 4.4 ลักษณะการสอนที่ดี
 - 4.5 การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
 - 4.6 องค์ประกอบเกี่ยวกับการเรียนการสอน
 - 4.7 เนื้อหาวิชาของหลักสูตร
 - 4.8 หลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา
 - 4.9 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน
 - 4.10 ด้านสื่อการเรียนการสอน
 - 4.11 ประโยชน์ของสื่อการสอน
 - 4.12 หลักการในการเลือกใช้สื่อการสอน
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนการสอน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ประวัติโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ

โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ตั้งอยู่เลขที่ 199/2 หมู่ 2 ตำบลธงชัย อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (ส.ช.) กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับอนุญาตจัดตั้งเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2541 มีการจัดการศึกษาในด้านอาชีพเฉพาะ ซึ่งในปัจจุบันเปิดทำการสอนใน 2 ระดับ คือ

1. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาพณิชยการ
 2. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
- ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เปิดสอนโดยใช้หลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2540 โดยรับนักเรียนที่จบในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และผู้ที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อ เปิดสอนใน 3 สาขา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิต และพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ สามารถถ่ายโอนผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ
3. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาจัดวิธีเรียนวิธีสอนหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่นเป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรและการจัดการศึกษาเพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพชุมชน และท้องถิ่นนั้น

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ และทักษะในวิชาสามัญสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ทนต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
2. เพื่อให้มีทักษะในงานอาชีพระดับผู้ชำนาญการเฉพาะทาง สามารถนำไปประกอบอาชีพและพัฒนางานอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในอาชีพ รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี

4. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจและแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม ขยัน ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพกายใจสมบูรณ์แข็งแรง

6. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดี ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคมเข้าใจ และเห็นคุณค่าของศิลป วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

7. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะ พลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540

1. การเรียนการสอน

การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนดและนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลรวมกันได้ สามารถโอนผลการเรียนและขอเทียบความรู้ และประสบการณ์ได้ด้วย

2. เวลาเรียน

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่สมควร โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิต ตามที่กำหนด

2.2 ในกรณีการเรียนให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนสัปดาห์ละ 5 วัน วันละไม่เกิน 7 คาบเรียน คาบละ 50 นาที

2.3 เวลาเรียนปกติ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า ในประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด ประมาณ 2 ปี ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาอื่น ๆ จะใช้เวลาเรียนประมาณ 3 ปี ยกเว้นผู้ที่ได้เรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมาก่อนแล้ว หรือผู้ที่ขอโอนผลการเรียน

3. หน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 80 หน่วยกิต และไม่เกิน 110 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ดังนี้

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 16 คาบเรียน มีค่า 18 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ 2 – 3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 21 – 48 คาบเรียน รวมกับเวลาของการวัดผล ไม่น้อยกว่า 36 – 56 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.3 การฝึกงานหรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีค่า 4 หน่วยกิต

3.4 การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 72 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

4. โครงสร้าง

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ต้องศึกษารายวิชาในหมวดวิชาชีพต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 89 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

4.1	หมวดวิชาพื้นฐาน	18	หน่วยกิต
4.2	หมวดวิชาชีพ (ไม่น้อยกว่า)	61	หน่วยกิต
4.2.1	วิชาชีพพื้นฐาน (12 หน่วยกิต)		
4.2.2	วิชาชีพเฉพาะ (15 หน่วยกิต)		
4.2.3	วิชาเลือก (ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต)		
4.2.4	ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ (4 หน่วยกิต)		
4.3	หมวดวิชาเลือกเสรี (ไม่น้อยกว่า)	10	หน่วยกิต
	รวมไม่น้อยกว่า	89	หน่วยกิต

จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน โครงสร้างของแต่ละประเภท

5. ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ

5.1 ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านการฝึกงานในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 350 ชั่วโมง ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา หรือทำโครงการหรือโครงการวิชาชีพ กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต

5.2 สถานศึกษาจะจัดให้ผู้เรียนฝึกงานในช่วงระยะเวลาใดก็ตาม ตามความเหมาะสมตั้งแต่ประกาศผลสอบภาคเรียนที่ 2 ของผู้เรียนเป็นต้นไป ถ้าสถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนฝึกงานในภาคเรียนปกติให้เพิ่ม เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายงานวิชาเป็น 2 เท่าของภาคเรียนปกติ

5.3 สถานศึกษาดำเนินการให้ผู้เรียนที่จะประสงค์จะทำโครงการ หรือโครงการวิชาชีพทำใน ภาคเรียนที่ 4

5.4 การตัดสินใจผลการเรียนและกำหนดให้ระดับผลการเรียนปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

6. เกณฑ์การเข้าเรียน

พื้นฐานความรู้

สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

ผู้เข้าเรียนที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในประเภทวิชา และสาขาวิชาที่กำหนด ต้องเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานให้ครบตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา การเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพ เป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

7. การประเมินผลการเรียน

เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมิน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 พ.ศ. 2540

8. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

8.1 สอบได้รายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรีครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

8.2 ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตามโครงสร้าง

8.3 ได้ค่าระดับคะแนนสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

8.4 สำหรับนักศึกษาระบบทวิภาคีต้องสอบผ่านมาตรฐานฝีมือ

9. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

9.1 ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจในการเพิ่มเติมแก้ไข หรือยกเลิก สาขาวิชา ประเภทวิชา หรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหลักสูตร

9.2 อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการแก้ไข เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกรายวิชา หรือคำอธิบายรายวิชา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 เมื่อมีการแก้ไข เปลี่ยนแปลงหลักสูตรตามข้อ 9.2 แล้ว ให้นำเสนอ กระทรวงศึกษาธิการทราบ

10. การพิจารณาอนุมัติการเปิดสอนสาขาวิชาต่าง ๆ กรมอาชีวศึกษาพิจารณาจากความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา

สาขาวิชาการตลาด

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ทราบถึงหลักการและเทคนิคในการบริหารการตลาดการขาย การส่งเสริมการขาย และยุทธวิธีการตลาด ซึ่งเป็นงานอาชีพเฉพาะสาขาโดยตรง
2. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่พนักงานการตลาด พนักงานขาย พนักงานจัดซื้อ พนักงานวิจัยและสถิติ ผู้ประกอบการธุรกิจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน ด้วยหลักวิชาการที่มีการเตรียมงาน วางแผนงาน อย่างรอบคอบ ประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อหน้าที่ พร้อมรับวิธีการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ แก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล อันจะช่วยให้การปฏิบัติงานอาชีพ ประสบผลสำเร็จด้วยดี
4. เพื่อให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ ความสำนึกในจรรยาบรรณและหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม

โครงสร้าง

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

สาขาวิชาการตลาด

ผู้สำเร็จราชการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาการตลาด ต้องศึกษารายวิชารายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 89 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1	หมวดวิชาพื้นฐาน	18	หน่วยกิต
2	หมวดวิชาชีพ (ไม่น้อยกว่า)	61	หน่วยกิต

2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	(12 หน่วยกิต)	
2.2 วิชาชีพเฉพาะ	(15 หน่วยกิต)	
2.3 วิชาชีพเลือก	(ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต)	
2.4 ฝึกงาน / โครงการ / โครงการวิชาชีพ	(4 หน่วยกิต)	
3 หมวดวิชาเลือกเสรี (ไม่น้อยกว่า)	10	หน่วยกิต
รวมไม่น้อยกว่า	89	หน่วยกิต

โครงสร้างนี้สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภทพาณิชยกรรม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

ความหมายของการสอน (Teaching)

การสอนถือเป็นกระบวนการหนึ่งซึ่งเป็นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ ซึ่งได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ทำการศึกษา และให้ความหมายไว้ในหลายลักษณะ ดังนี้

สุมิตร คุณานุกร. (2518 : 135) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอน คือ การที่บุคคลผู้หนึ่งนำเอาความรู้สึนึกคิดและชีวิตของตนเองมาเผยให้บุคคลอีกผู้หนึ่งทราบ เพื่อให้ผู้เรียนได้พิจารณาและเลือกสรรเอาคุณสมบัติ ทักษะ และค่านิยมที่รับได้มายึดถือเป็นของตนเองและปฏิบัติก็ตาม

กูด. (จิตตชา นิลดำ. 2542 : 12 ; อ้างอิงจาก Good. 1973 : 588) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอน คือ การให้การศึกษอบรมผู้เรียนในสถานศึกษา และการสอนคือการจัดสถานการณ์ หรือกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย

ละเมียด ลิมอักษร. (สมศักดิ์ สรสินธุ์. 2540 : 10 ; อ้างอิงจาก ละเมียด ลิมอักษร. 2516 : 4 – 7) สรุปความหมายของการสอน คือ การจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

การสอน คือ การถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน

การสอน คือ การฝึกให้ผู้เรียนขบคิดปัญหาต่าง ๆ

การสอน คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม

การสอน คือ การแนะแนวทางให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง

การสอน คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

สมศักดิ์ สรสินธุ์. (2540 : 10) ได้สรุปความหมายของการสอนไว้ว่า หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ แนะนำทาง และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีการพัฒนาทั้ง ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

จากความหมายที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า การสอน หมายถึง การให้การศึกษากับผู้เรียน โดยมีการจัดกิจกรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ความหมายของการเรียนการสอน (Instruction)

การเรียนการสอนเป็นคำที่มีความหมายกว้างกว่าคำว่า การสอน (Teaching) มีผู้กล่าวว่า การเรียนการสอน หมายถึง ผลรวมของการสอนทั้งปวง (All Teaching is Instruction) นั่นคือ การเรียนการสอน มีความหมายครอบคลุมถึงเหตุการณ์ทุกอย่างที่มีผลต่อการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เช่น การใช้อุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ ตลอดจนการสนทนา การอภิปราย และการศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ ซึ่งสรุปได้ว่า กิจกรรมใด ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ถือว่าเป็นการเรียนการสอนทั้งสิ้น

การจัดการเรียนการสอน ถือเป็นงานที่สำคัญสำหรับสถานศึกษา เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนเป็นการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งถือเป็นจุดมุ่งหมายหลักของการจัดการศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดถึงความสำเร็จของสถานศึกษานั้น ๆ ดังที่ เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527 : 87) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนว่า หมายถึง การดำเนินการทุกชนิด เพื่อจะส่งเสริมพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์หรือนักศึกษา

เอกชัย กุลชา. (2536 : 3) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่อาจารย์ถ่ายทอด ความรู้ ความคิด ความสามารถเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน การเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ ให้แก่นักศึกษาในด้านวิชาการ

ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์. (จิตตชา นิลดำ. 2542 : 11 ; อ้างอิงจาก ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์. 2529 : 6-7) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง จำเป็นต้องเริ่มต้นจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์สำคัญอย่างไร ผู้สอนในฐานะผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน ควรจะได้พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรู้สึกรู้สึกหรือ

ประสบการณ์และสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์นั้น ๆ ได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดทั้งเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่าย

ธีระพล เมธิกุล. (2531 : 92 – 93) ได้สรุปว่า การสอน หมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักการและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นการสอนจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชา ตลอดจนการเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น
2. ด้านการสอน หมายถึง การเลือกวิธีสอน และเทคนิคการสอนที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้
3. ด้านการวัดผล หมายถึง การเลือกวิธีวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ได้ทั้งหมดได้
4. ด้านการประเมินผลการสอน หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลการสอนทั้งหมด ตั้งแต่การวางจุดประสงค์ในการเรียนรู้ การเลือกเนื้อหา วิธีสอน ตลอดจนความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของการวัดผลที่ผู้สอนได้กระทำไป

จากความหมายทั้งหมดที่กล่าวมา พอจะสรุปได้ว่า การเรียนการสอน ถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญของสถานศึกษาที่จะทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ โดยต้องมีการสอนอย่างครอบคลุมเนื้อหาด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยการใช้สื่อหรือกิจกรรมต่าง ๆ มาประกอบ เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วและเข้าใจได้ง่ายขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้เหล่านั้นไปใช้ในการดำรงชีวิตได้

รูปแบบของการสอน (Instructional Model)

รูปแบบวิธีการสอนที่ครูส่วนใหญ่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนมักนิยมใช้การสอนแบบบรรยาย เพราะการสอนแบบบรรยายเป็นการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ดีที่สุด และผู้สอนสามารถสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ขณะร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน การสอนวิธีนี้ ผู้สอนจะใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนเข้าช่วย เช่น วีดีโอ สไลด์ หรือแผ่นใส เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น นอกจากนั้นยังสามารถให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยมอบหมายให้ทำเป็นกลุ่มหรือเฉพาะบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ เมธี ปิณฑพานนท์ (2531 : 45 – 50) ที่ได้เสนอแนะวิธีการสอนวิชาชีพไว้ ดังนี้

1. การสอนแบบบรรยาย เป็นวิธีการสอนที่ง่ายที่สุด แต่ควรใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนร่วมกับการบรรยายเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจได้ง่ายขึ้น

2. สอนโดยใช้สื่อทัศนูปกรณ์ เป็นการสอนโดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น วีดีโอ สไลด์ แผ่นใส เป็นต้น วิธีการสอนแบบนี้ได้รับความสำเร็จสูง เพราะนักศึกษาให้ความสนใจเป็นอย่างมากต่อการเรียนการสอน

3. การสอนแบบสาธิต นักศึกษาสามารถเห็นการกระทำได้ นิยมสอนในเชิงปฏิบัติ และมีประโยชน์อย่างยิ่งในการสอนเพื่อฝึกทักษะ

4. สอนโดยให้ผู้เรียนปฏิบัติเอง เช่น การมอบหมายงานพิเศษ

5. สอนแบบสร้างสถานการณ์จำลอง เช่น สร้างสถานการณ์ประกอบการจำลองให้นักศึกษาเข้าฝึกงาน

6. สอนแบบตั้งคำถาม มักจะใช้ร่วมกับการสอนแบบอื่น จะมีผลสัมฤทธิ์สูง เนื้อหาวิชานั้นประกอบได้ด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ หลักการอยู่ที่สามารถปฏิบัติได้จริงมิใช่มีความรู้ในทางทฤษฎี เท่านั้น

เยอร์ลาช และอีลี. (สมศักดิ์ สรสินธุ์. 2540 : 11 ; อ้างอิงจาก Gerlach and Ely. 1971 : 1) ได้กำหนดองค์ประกอบของการสอนตามวิธีระบบได้ 6 ประการด้วยกัน คือ

1. กำหนดจุดประสงค์
2. เลือกเนื้อหาวิชา
3. ประเมินพฤติกรรม
4. การดำเนินการสอน ซึ่งครอบคลุมถึงการพิจารณาวิธีการสอน การจัดกลุ่มผู้เรียน การกำหนดเวลาเรียน การจัดห้องเรียน และการเลือกแหล่งวิทยาการ
5. การประเมินผลการเรียน
6. การวิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับ

บุญชู ศรีสะอาด. (2527 : 2 – 3) ได้จำแนกรูปแบบการสอนไว้ 2 แบบ คือ
แบบแรก การจำแนกโดยให้ผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นเกณฑ์ ซึ่งจำแนก ออกเป็น 3 ประเภท คือ การสอนเป็นกลุ่มใหญ่ การสอนเป็นกลุ่มย่อย และการสอนแบบรายบุคคล

แบบที่สอง จำแนกโดยใช้ปริมาณของบทบาทผู้สอน กับบทบาทของผู้เรียนเป็นเกณฑ์ ซึ่งจำแนกได้ 4 ประเภทคือ ประเภทผู้สอนเป็นแกน ผู้เรียนเป็นแกน ผู้เรียนและผู้สอนมีกิจกรรมร่วมกัน และ การสอนโดยใช้อุปกรณ์พิเศษ

โพเพม และเนคเกอร์. (สมศักดิ์ สรสินธุ์. 2540 : 11 ; อ้างอิงจาก Popham and Baker. 1970 : 7 – 8) กล่าวว่า การสอนของครูนั้น ไม่ว่าจะสอนอย่างไรหรือมุ่งที่จะอะไร ก็

ย่อมจะต้องมีรูปแบบการสอนทั้งสิ้น รูปแบบการสอนโดยทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. รูปแบบการสอนโดยอิงแนวทาง (Mean – Referenced Instructional Model) เป็นแบบการสอนที่ครูมุ่งยึดแนวทาง หรือวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอนมากกว่าการยึดจุดมุ่งหมายในการสอน ครูผู้สอนจะเตรียมการสอนโดยกำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วนว่าในช่วงเวลาที่ตนจะสอนนั้น จะต้องทำอะไร วิธีการสอนแบบใด จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด

2. รูปแบบการสอนโดยอิงเป้าหมาย (Goal - Referenced Instructional Model) เป็นรูปแบบ การสอนที่ครูยึดจุดมุ่งหมายในการสอนเป็นหลัก แล้วถ้าเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

จากนิยามรูปแบบการสอนที่นักวิชาการได้เสนอไว้ในหลายรูปแบบข้างต้น อาจสรุปได้ว่า รูปแบบการสอนควรต้องมีการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการต่าง ๆ ให้ครอบคลุมจุดประสงค์ของการสอนตามที่ต้องการและการสอนในทุกรูปแบบควรต้องมีการประเมินพฤติกรรมผู้เรียนทั้งก่อนทำการสอนและหลังจากสิ้นสุดการสอนแล้ว เพื่อประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งจะเป็นกระบวนการที่ทำให้ทราบว่าการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

ลักษณะการสอนที่ดี

สุมานิน รุ่งเรืองธรรม. (จิตตชา นิลดา. 2542 : 14 ; อ้างอิงจาก สุมานิน รุ่งเรืองธรรม. 2526 : 3 – 5) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนที่ดี คือ การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงโดยการกระทำด้วยตนเอง สอนให้เหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน และมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ให้ผู้เรียนรู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมประชาธิปไตย เคารพนับถือและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เคารพในสิทธิหน้าที่และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

ปรีชา เศรษฐีธร. (ม.ป.ป. : 72 – 73) ได้กล่าวถึงลักษณะการสอนที่ดีเป็นการสอนที่ไม่ถือหลักการเป็นบรรทัดฐานตายตัว แต่คำนึงถึงความเหมาะสม การสอนโดยมีความมุ่งหมายที่แน่นอน ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนเกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในการเรียน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดี ยั่วให้ผู้เรียนใช้การสังเกตพิจารณา ค้นคว้าหาเหตุผล และสอนให้มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์ในหมวดวิชาเดียวกัน

เนาวรัตน์ วิไลชนม์. (รัตนา ประเสริฐศรี. 2543 : 17 ; อ้างอิงจาก เนาวรัตน์ วิไลชนม์. 2523 : 71 – 73) ได้สรุปลักษณะการสอนที่ดีไว้ 12 ประการ ดังนี้

1. ต้องมีความมุ่งหมายของบทเรียนและให้มีการเตรียมเนื้อหา อุปกรณ์ การประเมินผลให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย
2. ต้องยึดเด็กเป็นหลัก โดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องวัยและอายุ ตลอดจนประสบการณ์เดิมของเด็กมากกว่าที่จะเอาหลักสูตรเป็นเกณฑ์
3. ครูต้องสร้างบรรยากาศให้เหมาะสมแก่การเรียนรู้ ทั้งในแง่ของสิ่งแวดล้อมและอารมณ์ของเด็ก
4. ควรมุ่งให้เด็กได้ทั้งความรู้ ความสามารถและทัศนคติพร้อมที่จะประพฤติตนเป็นคนดี
5. ต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดค้น หาเหตุผล ความเป็นไปของสิ่งที่เรียนมิใช่เอาความจริงจากตำราหรือคำบอกเล่าเพียงอย่างเดียว ควรสร้างให้เด็กมีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานนั้น ๆ ด้วย
6. ควรจะสัมพันธ์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกันในแง่วิชาเดียวกัน ทั้งในแง่ทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งจะก่อให้เกิดการต่อเนื่องของประสบการณ์และสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน ต้องเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น
7. ย่อมต้องช่วยให้เด็กเกิดความสนใจในสิ่งที่เรียน โดยใช้แรงกระตุ้นทั้งภายในและภายนอก
8. ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการวางแผน มีส่วนในการดำเนินกิจกรรม รวมทั้งการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนด้วย
9. ไม่ควรยึดอยู่แต่เพียงวิธีสอนวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียว แต่ควรเป็นวิธีที่เหมาะสมกับบทเรียน วัยของเด็ก หลักสูตร และประมวลการสอน
10. จะต้องมีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การซักถามการสอน ก็เพื่อให้แน่ใจว่า การสอนนั้นตรงตามความมุ่งหมายที่ต้องการมากที่สุด
11. การตั้งความมุ่งหมาย การกำหนดวิธีสอน การใช้อุปกรณ์และการวัดผลให้สอดคล้องกับหลักสูตร โครงการสอนและการประมวลผลการสอน

ทองทิพย์ วรรณพัฒน์และคณะ. (สมศักดิ์ สรสินธุ์. 2540 : 13 ; อ้างอิงจาก ทองทิพย์ วรรณพัฒน์ และคณะ. 2520 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนที่ดี มีลักษณะที่สามารถสังเกตเห็นได้ ดังนี้

1. การสอนที่ดี จะไม่ถือเอาหลักสูตรเป็นบรรทัดฐานแน่นอนตายตัว แต่จะมีการยืดหยุ่นหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน

2. การสอนที่ดี จะต้องมีการเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า คือ มีการศึกษาหลักสูตร จัดทำแผนการสอน ทำบันทึกการสอน จัดหาสื่อการเรียนการสอนไว้ก่อนที่จะทำการสอน

3. การสอนที่ดีจะต้องยึดถือผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ คือ ต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมของสังคม

4. การสอนที่ดีต้องเป็นการสอนที่让孩子ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง คือ 让孩子ได้เรียนโดยการกระทำ

5. การสอนที่ดีต้องเป็นการสอนที่ส่งเสริมความเจริญงอกงามให้แก่เด็ก ทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

6. การสอนที่ดีจะต้องสอนให้เด็กรู้จักอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย คือ สอนให้รู้จักเคารพนับถือผู้อื่น รู้จักทำงานร่วมกันและประสานงานกันได้ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนและมีเหตุผล

จากที่ได้กล่าวมาในข้างต้นพอสรุปได้ว่า ลักษณะการสอนที่ดี ควรต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรต้องสร้างความเจริญงอกงามให้แก่ผู้เรียน ทั้งทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ช่วยส่งเสริมให้ ผู้เรียนรู้จักการอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

การเรียนการสอน ถือเป็นกิจกรรมหลักที่สำคัญของสถานศึกษา เพราะเป็นกิจกรรมที่จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่ และช่วยให้สามารถที่จะบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้ ดังนั้นหากครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ก็ถือว่าเป็นการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูอาจารย์ว่าได้มีการประสานงานกัน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ซึ่งการจัดการเรียนการสอนถือเป็นหน้าที่สำคัญของครู อาจารย์ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวคิดของ

คิลโก. (สมศักดิ์ สรสินธุ์. 2540 : 15 ; อ้างอิงจาก Lilgo. 1970 : 251 – 253) แห่งมหาวิทยาลัยยอลาบามา ได้เสนอความคิดเห็นที่ว่า การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสูงสุดนั้นขึ้นอยู่กับตัวครูผู้สอน ซึ่งควรมีลักษณะดังนี้

1. ใช้กระบวนการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องพยายามรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจะต้องพยายามให้ผู้เรียนในห้องรู้จักกันด้วย

2. ใช้การวางแผนการเรียนการสอนร่วมกับผู้เรียน

3. เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจัดการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นได้ ใช้ อุปกรณ์และการสอนหลาย ๆ วิธี

4. ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบด้านเวลา ขนาดของชั้นเรียน ความสามารถที่แตกต่างและภูมิหลังของผู้เรียน

5. มีความสุขกับการสอน

6. สอนทักษะทั้งสี่ ฟัง พูด อ่านและเขียน ไปพร้อม ๆ กับเนื้อหาวิชา

7. สนใจในวิชาที่สอนและชอบวิชาที่สอน

8. ต้องคำนึงเสมอว่า ความกล้า ความเยินยา และความเป็นศัตรู เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน และการเรียนรู้ ตรงกันข้ามความรู้สึกปลอดภัย การยอมรับและความสุข ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี

9. เข้าใจวัตถุประสงค์ของการสอน และพยายามทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้

10. ผู้สอนต้องพยายามส่งเสริมวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง นั่นคือ การแสวงหาความรู้อย่างไม่รู้จบ

มานิดา อุษชิน. (รัตนา ประเสริฐศรี. 2543 : 18 – 19 ; อ้างอิงจาก มานิดา อุษชิน. 2525:1) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพไว้ดังนี้

1. ครูต้องมีแนวทางในการสอนวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถภาพการปฏิบัติงานได้

2. ครูต้องใช้วิธีการสอนที่สามารถให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือเกิดการเรียนรู้และเกิดประสบการณ์ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ หรือจุดประสงค์ของการทำงานนั้น

3. ครูต้องสอนแต่สิ่งที่จำเป็นตามลำดับ โดยการจัดสภาพการสอนที่จำเป็นแก่การเรียนรู้ โดยมี การวางแผนการสอน หรือโครงการสอนไว้อย่างดี

4. ครูผู้สอนรู้จักใช้กลวิธีที่เร้าให้ผู้เรียนสนใจเรียน โดยสร้างสภาพการสอนภายในและสภาพการสอนภายนอกให้สอดคล้องกัน เพื่อให้เด็กเกิดความรู้และทักษะในวิชาชีพนั้น

จากที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ในข้างต้น พอสรุปได้ว่า การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้มีความรู้เป็นอย่างดี และจัดการสอนกับผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน มีการได้แสดงออกทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน รวมถึงรู้สึกสนุกกับการจัด

การเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ทำให้การจัดการเรียนการสอนนั้นเกิดประสิทธิภาพขึ้น

องค์ประกอบที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528 : 57 – 58) ได้กล่าวถึง ระบบของการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยส่วนประกอบ 3 ประการ คือ

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน ในการเรียนการสอนนั้นต้องการที่จะให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จอะไรบ้าง
2. การเรียนรู้ในการสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้มีรายละเอียดดังนี้
 - 2.1 ควรมีกิจกรรมอะไรบ้างที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์
 - 2.2 กิจกรรมเหล่านี้ควรจัดในรูปแบบใด
 - 2.3 ควรจัดสภาพแวดล้อมเพื่อกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร
 - 2.4 ต้องใช้แหล่งการเรียนรู้ บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์อะไรบ้าง
3. การประเมินผลการเรียนการสอนจะทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ และบรรลุเพียงใด มีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข

พัฒน์ สุขจำนงค์. (2522 : 16 – 21) ได้กล่าวถึง การเรียนและการสอนว่า มีสิ่งที่จะต้องพิจารณาหลายประการ พอสรุปได้ดังนี้

1. ครูผู้สอนมีความสำคัญมาก ทักษะคติของผู้สอน อาชีพการงาน ซึ่งมีผลต่อความพอใจในการสอน นอกจากนี้การจูงใจเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการจะเรียนรู้ตลอดเวลา ก็เป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนั้นตัว ผู้สอนจะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ความจริงใจ ความศรัทธาและความอดทน
2. ครูต้องคำนึงถึงภูมิหลังและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนส่วนใหญ่ วัย และความต้องการของเขาด้วย
3. ขบวนการสอน ประกอบด้วยหลายขั้นตอนดังนี้
 - 3.1 ขั้นเตรียมการ ผู้สอนควรเตรียมการสอนเมื่อได้รับมอบหมายการสอนตลอดจนต้องเตรียมเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประโยชน์จากผู้สอนมากที่สุด
 - 3.2 ขั้นบรรยายหรือนำเสนอ การให้ข่าวสาร ซึ่งเป็นระยะที่สองของขบวนการสอนนี้อาจกระทำได้หลายวิธี การสอนจะเกิดประสิทธิภาพเต็มที่หากใช้วิธีการและเทคนิคต่าง ๆ หลาย ๆ อย่าง ฉะนั้น ผู้สอนควรมีประสบการณ์ หรือคุ้นเคยและสามารถใช้วิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมเพื่อให้บทเรียนง่ายขึ้นและมีคุณค่าต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

3.3 การสอน การสอนที่ดี และเกิดประสิทธิผล ย่อมทำให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติได้ ฉะนั้น การสอนนักเรียนก็เช่นเดียวกับการสอนครูผู้สอน ย่อมนำมาพิจารณาใน ขบวนการสอนได้เพื่อวัดความก้าวหน้าในการเรียนเป็นระยะ ๆ และเป็นการประเมินผล การสอนของครูไปด้วยว่า มีอุปสรรคหรือปัญหาในการสอนหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำผลไป ปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

จิรพันธ์ พูลพัฒน์. (จิตตชา นิลดำ. 2542 : 15 ; อ้างอิงจาก จิรพันธ์ พูลพัฒน์. 2523 : 220 – 222) กล่าวว่า องค์ประกอบในการสอนประกอบด้วย

1. ปรัชญาการศึกษา ซึ่งก็คือ หลักสูตรนั่นเอง เพื่อที่จะวางแนวคิดในการ จัดการศึกษาว่าต้องการให้เป็นไปในแนวใด และจะให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างไร
2. ครู เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้มีการสอนเกิดขึ้น ความสามารถของครูจะมีผล ต่อการจัดการเรียนการสอน ครูจะพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักเรียน จะต้องรู้จักเลือกปรับปรุงเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ ให้เหมาะสม
3. เด็ก คือ นักเรียน ซึ่งจะเป็นที่รับผลของการสอน เมื่อครูสอนจบในแต่ละครั้ง นักเรียนจะได้ผลไม่เท่าเทียมกัน ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับเด็ก เพื่อจะให้การเรียนการสอนได้ผลกับเด็กแต่ละคนมากที่สุด
4. กลวิธีการสอน เป็นวิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนมีหลายรูปแบบด้วยกัน ก็ แล้วแต่ครูจะนำวิธีการสอนซึ่งคิดว่าดีที่สุด และทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของเด็กสูงสุด ซึ่งจะประสบผลสำเร็จได้ดีหรือไม่ ก็ต้องค้นหาเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ

ลำพอง บุญช่วย. (2524 : 1) กล่าวว่า องค์ประกอบของการเรียนการสอน มี 7 อย่าง คือ

1. ครูผู้สอน
2. ผู้เรียน
3. หลักสูตร
4. วิธีการสอน
5. วัตถุประสงค์การสอน
6. สื่อการสอน
7. การประเมินผล

สงัด อุทรานันท์. (2529 : 24 – 25) กล่าวว่า องค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนสามารถจัดรูปแบบของการทำงานได้ดังนี้ ซึ่งได้แก่ ตัวป้อน (Input) องค์ประกอบที่เป็นตัวป้อนในระบบการเรียน การสอนนั้นได้แก่ ครู นักเรียน หลักสูตร และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน โดยมีความสำคัญ คือ

1. ครู เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผู้เรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนจะขาดเสียมิได้ เพราะถ้าไม่มีผู้เรียนการสอนก็จะไม่เกิดขึ้นแน่นอน
3. หลักสูตร หมายถึง ประสพการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายปลายทางที่ต้องการ ส่วนสำคัญของหลักสูตร ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนการสอน เพื่อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงสื่อการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนการสอนด้วย
4. สิ่งแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง การจัดเวลาเรียน การจัดเวลาเรียน การจัดห้องเรียน การเลือกแหล่งวิชาการ

ซึ่งจะเห็นได้ว่าจากความคิดเห็นของนักวิชาการในเบื้องต้นที่กล่าวมา การจัดการเรียนการสอน จะประสบความสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดคงต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการตั้งแต่ ครู ผู้เรียนสภาพแวดล้อมในการเรียน สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน รวมถึงกิจกรรมหรือวิธีการที่ครูนำมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ และการวัดผลประเมินผล ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวต้องมีความสอดคล้องกันสัมพันธ์กัน และมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา

เนื้อหาวิชาของหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอน เนื้อหาหลักสูตร ถือว่ามีส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด หรือได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่เพียงใด การที่ครูจะสอนเนื้อหาวิชาใดแก่ผู้เรียนในระดับใด ครูจะต้องปรับเนื้อหาและเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับสติปัญญา และพัฒนาการของผู้เรียน โดยครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนอยู่อย่างสม่ำเสมอจึงจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของเนื้อหาวิชาไว้ในหลายลักษณะดังนี้

ธำรง บัวศรี. (2532 : 194) กล่าวว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง ข้อมูล ความรู้ หรือสิ่งอันเป็นสาระ ซึ่งได้ถูกเลือกสรรจากวิชาต่าง ๆ ซึ่งเมื่อนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

สัจจิต อุทราพันธ์. (2529 : 70) กล่าวว่า เนื้อหาวิชาที่จะสอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการสอนที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นการเลือกเนื้อหาสาระวิชาที่จะนำมาสอนจึงจำเป็นจะต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้พอเหมาะกับความสามารถของผู้เรียน และต้องมีความต่อเนื่องกับความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนด้วย ถ้าเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความง่ายเกินไป ผู้เรียนก็จะไม่เกิดการเรียนรู้แต่อย่างใด แต่ในทางตรงกันข้ามหากเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความยากเกินไป หรือไม่มีความต่อเนื่องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เนื้อหาอันนั้นก็จะป็นอุปสรรคที่ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ให้เข้าใจได้

หลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา

การเลือกเนื้อหาวิชา จำเป็นต้องคำนึงถึงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และความเหมาะสมกับผู้เรียน ตามปกติครูส่วนใหญ่มักจะดูเนื้อหาวิชาตามหนังสือแบบเรียน ซึ่งอาจเขียนไว้ไม่ละเอียดและชัดเจน ครูผู้สอนควรมีหลักเกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหาวิชาเพื่อจะเลือกและตัดสินใจว่าเนื้อหาวิชาใดมีความ จำเป็นสำหรับผู้เรียนเหมาะกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการปกครอง

เครือวัลย์ ล้อมภิชาติ. (2531 : 67 – 68) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา ดังนี้

1. เนื้อหาวิชานั้นต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง
2. เนื้อหาวิชานั้นต้องเชื่อถือได้ และเป็นแก่นสารของความรู้ในแต่ละสาขาวิชา มีความทันสมัย และถูกต้อง
3. เนื้อหาวิชานั้นต้องสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง
4. เนื้อหาวิชาที่นำมาบรรจุในหลักสูตรต้องมีความสมดุลพอดี ครอบคลุมกับการให้ข้อมูล กระบวนการเรียนและความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจถึงหลักการและความคิดรวบยอดได้อย่างลึกซึ้ง
5. เนื้อหาวิชาต้องสนองกับวัตถุประสงค์ได้หลายประการ หลายด้าน
6. เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน
7. เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

สรุปได้ว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง สาระ ความรู้ และประสบการณ์ที่ผู้สอนได้เลือกสรรและนำมาให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีระบบ ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ เนื้อหาวิชาควรต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความถูกต้อง ทันสมัย และมีความสอดคล้องกับวุฒิภาวะ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน

สภาพแวดล้อมในการเรียนถือว่ามีส่วนสำคัญในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เกิดขึ้นได้ เนื่องจากสภาพแวดล้อมในการเรียนถือเป็นส่วนที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน มีแรงจูงใจในการอยากเรียนรู้ และพัฒนาตนเองไปสู่จุดหมายได้ ซึ่งได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมในการเรียนไว้ในหลายทัศนะ ดังนี้

อัจฉรา สุขารมณ์ และพรณี บุญประกอบ. (2542 : 19) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ว่าหมายถึง การจัดการเรียนการสอนและการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ โดยบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประกอบกับการจัดหลักสูตรพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และรวมถึงสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนและผู้สอน องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

มันเกียรติ โกศลนิตติวงศ์. (รัตนา ประเสริฐศรี. 2543 : 21 ; อ้างอิงจากมันเกียรติ โกศลนิตติวงศ์. 2527 : 19 – 20) ได้ให้ความหมายว่า สภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง สภาพหรือบรรยากาศในการเรียนการสอน ได้แก่ พฤติกรรมผู้เรียน ผู้สอน วิธีสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา บรรยากาศในห้องเรียน เช่น หลักสูตร บทเรียน อุปกรณ์ และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด องค์ประกอบดังกล่าวนี้ จะส่งเสริมให้นักศึกษาค้นพบทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ โดยได้รับประสบการณ์ตรงอันก่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาการ ทักษะคิด บุคลิกภาพ คุณธรรม และพัฒนา จนถึงที่สุดของแต่ละคน

Harold. (กนกรัตน์ นาคฤทัย . 2540 ; อ้างอิงจาก Harold . 1964 : 233) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมโรงเรียนหรือสถาบันอุดมศึกษา ไว้ว่า หมายถึง ระบบการศึกษา ระบบการปกครองและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้นักศึกษาได้ประสบการณ์ตรงต่อการพัฒนาตนเอง และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทัศนคติและความสนใจ

ปริญญ์ อังศุสิงห์. (2529 : 23) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ดีว่าควรมีคุณลักษณะ 10 ประการ ดังนี้

1. ความเพียงพอ (Adequacy) หมายถึง พื้นที่บริเวณอาคาร ห้องเรียน และอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเพียงพอ
2. ความเหมาะสม (Suitability) หมายถึง ความเหมาะสมในการเลือกสถานที่ตั้งของโรงเรียน ลักษณะของพื้นที่ การจัดห้องต่าง ๆ เป็นต้น

3. ความปลอดภัย (Safety) หมายถึง การป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุ หรืออันตรายต่าง ๆ
4. สุขลักษณะ (Healthfulness) หมายถึง การพิจารณาส่งเสริมในด้านสุขภาพและอนามัยเป็นหลัก
5. ระยะเวลาการติดต่อใช้สอย (Accessibility) หมายถึง เส้นทางหรือระยะทางจากบ้านมาโรงเรียนหรือจากจุดต่าง ๆ ในบริเวณโรงเรียน
6. การยืดหยุ่นได้ (Flexibility) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ ผังกันหรืออุปกรณ์เครื่องใช้ให้ใช้ประโยชน์แก่กิจกรรมหลาย ๆ อย่างได้
7. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การใช้พื้นที่ อาคาร อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ได้ผลเต็มที่
8. การประหยัด (Economy) หมายถึง การวางแผนผังบริเวณ ออกแบบอาคารให้คุ้มค่ากับเงินที่ได้ลงทุนไป และเสียค่าบำรุงรักษาน้อย
9. การขยายตัว (Expansibility) หมายถึง การขยายตัวของบริเวณอาคาร โดยมีการออกแบบที่เหมาะสม และขยายตัวได้ง่าย สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อย
10. รูปร่าง (Appearance) หมายถึง การวางแผนผังบริเวณโรงเรียน อาคาร และการตกแต่งภายใน ภายนอก ให้เป็นที่ชื่นชมแก่ผู้พบเห็น รวมทั้งการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ให้สวยงามและสะอาดอยู่เสมอ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นอาจสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียนที่มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถนำตนเองไปสู่จุดหมาย ที่ตั้งใจไว้

ด้านสื่อการเรียนการสอน

ในการจัดการเรียนการสอนนอกจากครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอด เนื้อหาของรายวิชานั้น ๆ มีความเข้าใจเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดีแล้ว เครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้ด้วยดี และมีประสิทธิภาพ ก็คือ สื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้ได้อย่างมีความหมาย สามารถเพิ่มความรู้ที่เป็นรูปธรรมและความเป็นจริงให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้ และสื่อการเรียนการสอนจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่อยากจะเรียนรู้ เกิดความคิด จินตนาการและสามารถที่จะมองเห็นความสัมพันธ์ของเรื่องราวหรือสิ่งที่จะเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง

ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของคำว่า สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

จรัส คำรัตน์. (2534 : 36) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน วิธีการ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยนำข้อมูลหรือส่งเสริม สนับสนุนให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์และคณะ. (จิตตชา นิลดำ. 2542 : 21, อ้างอิงจาก ชัยยงค์ พรหมวงศ์และคณะ. 2521 : 88) กล่าวไว้ว่า สื่อการสอน หมายถึง อะไรก็ได้ที่ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างน่าสนใจ สนุกตื่นเต้นและทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

สมบุรณ์ สงวนญาติ. (จิตตชา นิลดำ. 2542 : 21, อ้างอิงจาก สมบุรณ์ สงวนญาติ. 2534 : 43 – 44) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

จากคำกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีการ ที่ช่วยเชื่อมโยงการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาจากครูผู้สอนสู่ผู้เรียนได้ชัดเจน และสมบุรณ์ยิ่งขึ้น

สมศักดิ์ สรสินธุ์. (2540 : 17 – 18) ได้กล่าวถึง คุณสมบัติของสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. ต้องได้ประโยชน์คุ้มค่ากับที่ได้ลงทุนจัดทำ
2. คำนึงถึงการประหยัด คือ ทำจากวัสดุราคาถูก และหาได้ง่ายตามท้องถิ่น
3. ต้องมีความประณีต เรียบร้อย สวยงาม น่าสนใจ ดูแล้วเข้าใจง่าย
4. ต้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับหลายบทเรียน และตรงตามจุดมุ่งหมายของบทเรียนนั้น ๆ
5. ต้องให้ตรงกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน
6. ต้องมีขนาดและจำนวนพอเหมาะกับจำนวนผู้เรียน
7. ต้องเหมาะสมกับวัย ความต้องการ และระดับชั้นผู้เรียน
8. ต้องคงทนถาวร ใช้ได้หลาย ๆ ครั้ง เก็บไว้ได้นาน คุ้มค่าของเงิน เวลาและแรงงาน
9. ครูและผู้เรียนควรวางแผนร่วมกันและช่วยกันทำ

ประโยชน์ของสื่อการสอน

เอกศักดิ์ บุตรลับ. (2537 : 355) ได้กล่าวว่าการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนดังนี้

1. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และเกิดประสบการณ์
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน อันเป็นวิถีทางนำไปสู่การเรียนรู้อย่างแท้จริง
3. ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด และความเข้าใจที่ถูกต้องและรวดเร็ว
4. ผู้เรียนเกิดทักษะในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อการเรียนการสอนนั้น
5. ผู้เรียนจดจำ เรื่องราวต่าง ๆ ได้นาน แม่นยำ และถูกต้อง
6. เพิ่มพูนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน และเปลี่ยนแปลงเจตคติไปในทางที่พึงประสงค์ได้

หลักการในการเลือกใช้สื่อการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอนช่วยครูผู้สอนนั้นมีประโยชน์มาก แต่ทั้งนี้ครูจะต้องเลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาจึงจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ดังนี้

อํารง บัวศรี (2531 : 207 – 210) ได้สรุปหลักเกณฑ์ในการเลือกใช้สื่อการสอนไว้ ดังนี้

1. ต้องตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน โดยพิจารณาเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับรายวิชาที่สอนบางครั้งอาจใช้อาจใช้สื่อที่เป็นของจริงมาเปรียบเทียบดู บางกรณีอาจไม่จำเป็นต้องใช้ของจริงก็ได้
2. ต้องเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานประสบการณ์ของผู้เรียน เช่น ถ้าผู้เรียนในวัยเด็กในชั้นประถมศึกษา ควรใช้สื่อที่เป็นของจริง มองเห็นได้ชัดเจนเข้าใจง่าย ไม่ต้องตีความ และไม่ต้องใช้หลักทฤษฎีมาประยุกต์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ
3. ต้องเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนที่เป็นหญิง ชาย เด็ก ผู้ใหญ่ ฉลาดมาก ฉลาดน้อย ชอบอิสระ ชอบแก้ตัว และอื่น ๆ ย่อมมีความพึงพอใจในสื่อการเรียนที่ต่างกัน ดังนั้นผู้สอนควรศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียนและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน
4. ต้องเหมาะสมทั้งในด้านค่าใช้จ่ายและการปฏิบัติและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย
5. ต้องหาได้ง่าย หรือมีอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ

กิตานันท์ มลิทอง (2531 : 33) ได้เสนอหลักการใช้สื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. สื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน
2. เลือกสื่อที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่จะให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานั้นได้ดีเป็นลำดับขั้นตอน
3. เป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน
4. สื่อนั้นควรสะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป
5. ต้องเป็นสื่อที่มีคุณภาพ เทคนิคการผลิตที่ดี มีความชัดเจนและเป็นจริง
6. มีราคาไม่แพงจนเกินไป หรือถ้าจะผลิตเองควรคุ้มกับเวลาและการลงทุน

กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 146) กล่าวว่า การนำสื่อการสอนไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาที่ง่ายและเร็วขึ้น ก่อนจะใช้จริงต้องมีการจัดเตรียมให้พร้อมและทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่อง สื่อการสอนใช้แทนครูไม่ได้ แต่เป็นสื่อช่วยในการสอนได้ และในการใช้สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. ไม่ใช้สื่อการสอนหลายชนิดเกินความจำเป็นในคราวเดียวกัน
2. ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อนั้น ๆ ด้วย โดยจับจ้องหรือช่วยเหลือ
3. สื่อการสอนช่วยครูได้แต่แทนครูไม่ได้
4. สื่อการสอนที่ดีที่สุด คือ สื่อการสอนที่ครูกับนักเรียนช่วยกันเสริมขึ้นมา ซึ่งนับว่าเป็น เครื่องหมายของความร่วมมือและความภาคภูมิใจในการใช้สื่อการสอน

สรุปได้ว่า ในการเลือกสื่อที่เหมาะสมจะช่วยให้การนำสื่อมาใช้ในการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น โดยการเลือกสื่อต้องมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับผู้เรียน และเนื้อหาวิชา สื่อถือเป็นวัสดุที่ช่วยในการสอนของครูที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนการสอน

ปัญหาการเรียนที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา ถือเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะปัญหาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการตลาด เมื่อเปลี่ยนสภาพจากนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และจากมัธยมศึกษาตอนปลาย ก็ย่อมจะพบกับปัญหาในการเรียนในด้านต่าง ๆ มากมาย ดังเช่น รุจิร ภูสาระ (2531 : 72 – 73) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ผู้สอน และผู้บริหารในระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงเกี่ยวกับตัวผู้เรียนที่อาจทำให้เกิดปัญหาการเรียน ในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากผู้เรียนเป็นองค์ประกอบที่สัมพันธ์โดยตรงกับปัญหาการเรียนการสอน การขาด

คุณลักษณะบางประการของผู้เรียนทำให้การเรียนการสอน ไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควรซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวคือ

1. ระดับสติปัญญา และความถนัดทางการเรียน สิ่งนี้คงปฏิเสธได้ยากว่าจะไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาการสอน ผู้มีสติปัญญาสูงย่อมจะมีปัญหาทางการเรียนน้อยกว่าผู้ที่มีสติปัญญาต่ำกว่า ซึ่งผู้สอนก็ต้องรู้จักจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียนด้วย

2. องค์ประกอบทางสรีระร่างกายภายนอกซึ่งได้แก่ ประสาทสัมผัสของผู้เรียนที่จะสามารถรับรู้สิ่งที่ผู้สอนสอนได้มากน้อยเพียงใด เช่น ผู้เรียนบางคนอาจมีสายตาสั้นผิดปกติความสามารถในการได้ยิน สุขภาพกาย และสุขภาพจิต ฯลฯ ถ้าการเรียนบางวิชาจำเป็นต้องอาศัยทักษะเหล่านี้ก็อาจทำให้เกิดปัญหาในการสอนได้

3. บุคลิกภาพส่วนตัว ได้แก่ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความมั่นใจในตนเอง ทศนคติต่ออาจารย์ผู้สอน ทศนคติต่อวิชาเรียน ทศนคติต่อสถาบัน และวิชาชีพที่เรียน สิ่งเหล่านี้จะมีผลอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน ผู้เรียนบางคนไม่สามารถจะเลือกเรียนในสาขาวิชาชีพที่ตนรัก ระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมีให้เลือกหลายลำดับ ทำให้ผู้เข้าสอบมหาวิทยาลัยบางคนที่สอบได้ในวิชาที่ตนไม่ได้ตั้งใจจะเรียน ขาดความสนใจ และเอาใจใส่ เพราะจิตใจมุ่งแต่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัยใหม่ในปีต่อไป

4. สภาพทางบ้าน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ล้วนแต่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดปัญหาการเรียนการสอน แม้ผู้สอนจะทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด แต่ถ้าผู้เรียนมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับสภาพปัญหาในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของพ่อแม่ ผู้ปกครองอาจทำให้ผู้เรียนต้องใช้เวลาส่วนหนึ่งหารายได้มาช่วยเหลือการศึกษาของตนเองด้วย

ทิพย์สุตา จงใจ (2541 : 15) ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาการดำเนินงานการฝึกอาชีพระยะสั้นว่า จากการประเมินผลการดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนทุกจังหวัดทั่วประเทศ ปรากฏว่ามีปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงานการฝึกวิชาชีพระยะสั้น ดังนี้คือ

1. ปัญหาการขาดข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อการวางแผนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

2. ปัญหาการโอนเงินงบประมาณส่วนกลางสู่ท้องถิ่นทำได้ล่าช้า ทำให้เกิดความไม่คล่องตัว

3. ปัญหาการขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยด้านการประหยัดการใช้ทรัพยากร

4. ปัญหาหลักสูตรบางหลักสูตรล้าสมัย บางหลักสูตรระยะเวลาสั้นมากเกินไป ทำให้การฝึกไม่ได้ผลเท่าที่ควร ผู้ที่สำเร็จจากการฝึกวิชาชีพขาดคุณภาพโดยเฉพาะผู้ที่มีพื้นฐานน้อย

5. ปัญหาคุณภาพครูผู้ฝึกบางแห่งขาดแคลน บางแห่งมีครูฝึกแต่เป็นครูที่ขาดประสบการณ์ทำให้มีปัญหาในการถ่ายทอด

6. ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนค่อนข้างสูง

7. ปัญหางบประมาณมีน้อยทำให้การฝึกล้าสมัยไม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ

8. ปัญหาผู้เข้าฝึกวิชาชีพไม่ตั้งใจเอาไปใช้ให้เกิดประโยชน์

9. ปัญหาการตลาดสำหรับผลผลิตของผู้ที่ได้รับการฝึกอาชีพ

10. ปัญหาการขาดแคลนเงินทุนสำหรับผู้มีความประสงค์จะมีกิจการของตนเอง

11. ปัญหากฎ ระเบียบต่าง ๆ ซึ่งมีมากมาย ซับซ้อนจนไม่เกื้อกูลการทำงาน และกลายเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน

สมสุข อีระพิจิตร (2536 : 148) กล่าวว่า

1. ด้านการศึกษาเล่าเรียน และการเตรียมตัวเพื่อการอาชีพ

2. ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

3. ด้านอารมณ์ และสังคม

ปัญหาทั้ง 3 ด้านนี้มาจากความต้องการของนักศึกษา ตามธรรมชาติ ตามพัฒนาการตามวัย ซึ่งนักศึกษายังปรับตัวไม่ได้ส่วนหนึ่ง และยังมาจากการขาดความเข้าใจระหว่างนักศึกษา กับผู้ใหญ่อีกส่วนหนึ่ง

วลีวรรณ ศรีเตชะวิวัฒน์ (2536 : 79) ที่ศึกษาปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษากลุ่มภาคเหนือ พบว่า ปัญหาด้านเพื่อนและสังคมของนักศึกษานั้นจะมีปัญหาสูงสุดในเรื่องประหม่า หรือตื่นเต้นเมื่อต้องปรากฏตัวในที่ชุมชน โดยที่นักศึกษาดังคณะจะมีปัญหาแตกต่างกันในเรื่อง ไม่มีเพื่อนสนิทที่ไว้ใจ หรือปรับทุกข์ได้ และปัญหาการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

พิสิฐ เมธากัทร และธีรพล เมธิกุล (จิตตชา นิลดำ. 2542 : 26-27 ; อ้างอิงจากพิสิฐ เมธากัทร และธีรพล เมธิกุล. 2529 : 2) ได้กล่าวว่าสาเหตุของปัญหาการเรียนการสอนวิชาชีพของครูช่าง เกิดจากสาเหตุ 2 ประการ คือ

1. คุณภาพหลักสูตร ถ้าหลักสูตรไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ หรือประเมินผลที่ดี และถูกต้องอาจทำให้เกิดปัญหาได้ คือ ตัวหลักสูตรมีเฉพาะหัวข้อ รายวิชาไม่มีรายละเอียดของ

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ทำให้ครูผู้สอนเลือกเนื้อหาในการสอน ในแต่ละโรงเรียนแตกต่างกันออกไปตามความถนัดของตนเองหรือตามหนังสือ ตำราต่าง ๆ ที่ตัวเองมีอยู่ อาจเป็นสาเหตุทำให้ผู้เรียนได้รับเนื้อหาที่ไม่ตรงกับความต้องการในงานอาชีพจริง

2. การจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนมากที่สอนวิชาเทคนิคในสถาบันกรมอาชีวศึกษา จะใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ผู้เรียนขาดส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน ขาดแรงจูงใจ และความตั้งใจในการเรียน ขาดอุปกรณ์ช่วยสอน โดยเฉพาะเนื้อหาวิชาเทคนิค ซึ่งต้องการในสิ่งที่เห็นจริงได้ลงมือปฏิบัติการจริง ๆ และยังพบอีกว่าการเรียนการสอนของครูในแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่จะไม่มีวัตถุประสงค์ของการสอน และไม่มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ ความก้าวหน้าทางการเรียนว่า ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

ดังจะเห็นได้ว่า การเรียนการสอนที่เป็นวิธีระบบ จะสามารถพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการศึกษาอย่างแท้จริง สามารถทราบถึงจุดบกพร่องของการเรียนการสอน และสามารถนำมาปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่ต้องการได้ ส่วนการสอนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และทักษะการช่าง ผู้สอน ผู้เรียน และสื่อเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก ตลอดทั้งการยึดถือ และยึดปฏิบัติอย่างถูกวิธีจึงจะมีประสิทธิผล สำหรับปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอนนั้น ประการสำคัญจะอยู่ที่ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 15 – 20) ได้ถึงปัญหาของนิสิตนักศึกษาไว้ว่า การที่นิสิตนักศึกษามีจำนวนมากขึ้นเป็นเหตุให้เกิดปัญหาหลายด้าน ปัญหาต่าง ๆ อาจพิจารณาเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้ คือ

1. ค่านิยมการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ตลอดจนคนในสังคมผลักดันให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลายมุ่งสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมีได้ตระหนักในความไม่พร้อมของเด็ก เมื่อนิสิตนักศึกษา ไม่พร้อมที่จะเรียนจะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย หรือไม่อาจจะเรียนได้

2. ความผิดหวังต่อสภาพการคัดเลือก หลังจากนักเรียนมัธยมได้พยายามจะสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษา ผู้ที่สอบได้นั้นบางคนมักจะเข้าไม่ได้ตามคณะที่ตนพอใจ เมื่อสอบเข้าได้ศึกษาในคณะที่ตนไม่พึงประสงค์ทำให้เกิดความท้อแท้ใจ และก่อให้เกิดปัญหาทางวิชาการ คือ ไม่สนใจที่จะศึกษาค้นคว้า มุ่งแต่ความคิดที่จะสอบใหม่ นักศึกษาจำนวนมากไม่น้อยที่ตกอยู่ในสภาพความไม่พึงพอใจต่อสถาบันที่สอบคัดเลือกได้ เมื่อใจไม่รัก ทำให้ปรับตัวไม่ได้ มีผลกระทบไปสู่การศึกษา

3. ปัญหาด้านการเงิน นิสิต นักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่าย ในขณะที่ศึกษาอยู่ สาเหตุมาจากผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสียค่าเล่าเรียน เนื่องจากฐานะยากจน บางที่ไม่มีเงินค่าอาหารกลางวัน อาจทำให้กระทบต่อผลการเรียนถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือ

4. ปัญหาด้านครอบครัว มินิสิต นักศึกษาจำนวนหนึ่งที่บิดา มารดาเสียชีวิตไปแล้ว หรือมีครอบครัวที่แตกแยก สภาพครอบครัวที่สูญเสียผู้อุปการะ หรือหลักชีวิตไป อาจทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกว่าเหว่กับข้อใจทำให้มีผลมาสู่ห้องเรียนหรือปรับตัวกับสภาพการศึกษา

5. ปัญหาด้านสุขภาพ นิสิต นักศึกษาแทบทุกคนมีปัญหาส่วนตัวมาสู่สถาบันอุดมศึกษาด้วย เช่น ปัญหาด้านสุขภาพ มีผู้กล่าวว่านิสิต นักศึกษาเกือบทุกคนเป็น หรือเคยเป็นโรคทางเดินทางอาหาร ปวดท้อง ท้องไม่ปกติ โรคกระเพาะอาหาร

6. ปัญหาด้านการเรียน เนื่องจากการเรียนระดับอุดมศึกษาเป็นการส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้า รู้จักใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเกต ชักถาม จดจำ สืบหาปฏิบัติจริงจากการอ่าน การเรียนระดับนี้จึงยากกว่าระดับมัธยมศึกษา และนักศึกษาระดับนี้มีความใกล้ชิดกับอาจารย์น้อย จึงต้องรู้จักค้นคว้า สร้างวินัยในตนเอง ในด้านการเรียนค่อนข้างจะอิสระ ไปไหนมาไหนได้สะดวก ไม่มีอาจารย์ควบคุมดูแล หรือบังคับให้เข้าชั้นเรียน จึงเป็นเหตุให้หลายคนไม่รู้จักบังคับใจตนเอง ถึงเวลาเรียนก็สนทนากันบ้าง จดคำบรรยายไม่ทันบ้าง ผลการเรียนส่วนใหญ่ในชั้นปีที่ 1 มักสอบตกเมื่อได้คะแนนไม่ดีก็จะเกิดการท้อถอยมากขึ้น ไม่มีกำลังใจในการค้นคว้าหาความรู้ต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สมศักดิ์ สรสิทธิ์. (2540 : 72) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยทวารวดี ในด้านเนื้อหาวิชา การใช้สื่อการสอน วิธีการสอน และการวัดผลประเมินผล พบว่า โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าด้านที่เป็นปัญหาสูงสุด คือ ด้านการใช้สื่อการสอน รองลงมาคือ ด้านเนื้อหาวิชา เป็นปัญหาระดับปานกลางและด้านที่เป็นปัญหาน้อย คือ ด้านวิธีการสอน และการวัดผลประเมินผล

วิเชียร ประยูรชาติ. (2520 : 73) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอนและด้านใช้อุปกรณ์การสอนของครูการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ จากโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ทั่วประเทศในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ ได้จำนวน

ตัวอย่าง 21 คน ใช้พฤติกรรมการสอนที่สร้างขึ้นเอง 2 ฉบับ คือ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอน และแบบสังเกตพฤติกรรมการสอน ด้านการใช้อุปกรณ์การสอนเป็นแบบสอบถามรายการสำรวจชนิด 2 ตัวเลือก คือ ปฏิบัติกับไม่ปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิ อายุ และสถานที่ตั้งโรงเรียนตามภูมิศาสตร์ต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอนแตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์การสอนและสภาพสมรสต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนทั้งสองด้านไม่แตกต่างกัน

รัชต์ธานี ชัชวาลย์ปรีชา. (จิตตชา นิลดำ. 2542 : 28 ; อ้างอิงจาก รัชต์ธานี ชัชวาลย์ปรีชา. 2523 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตวิชาเอกพลศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร พบว่า อาจารย์และนิสิต นักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ประสพปัญหาในเรื่องหลักสูตร คือ เนื้อหาไม่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตที่เรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ยังขาดงบประมาณและการประสานงานระหว่างอาจารย์กับนิสิต นักศึกษา ปัญหาการเรียน นิสิต นักศึกษาขาดการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและไม่ได้รับความสะดวก นอกจากนั้นยังขาดแหล่งค้นคว้า เนื่องจากห้องสมุดมีหนังสือ เอกสาร วารสารทางพลศึกษาและวิชาการทั่วไปน้อย

ทัศนี พิศาลรัตนคุณ. (2539 : 91 - 92) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านส่วนตัวผู้เรียน พบว่า นิสิตปริญญาโท มีปัญหาด้านหลักสูตรเนื้อหามากกว่าด้านอื่น ๆ คือ ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ สังคมการเมือง เน้นเนื้อหาใหม่ ด้านวิธีการเรียนการสอนควรเน้นภาคปฏิบัติไม่ควรเน้นเนื้อหา สำหรับด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ห้องสมุดควรเปิดบริการภาคพิเศษในวันหยุดด้วย เพราะนิสิตมีเวลาน้อย ในด้านส่วนตัวของผู้เรียนควรเปลี่ยนเวลาโดยเฉพาะภาคพิเศษที่ต้องเรียนวันศุกร์

จิตตชา นิลดำ. (2542 : 60 - 61) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาควิชาพลศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านหลักสูตร ปัญหาเกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการเลือกรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี และผู้เรียนไม่ได้เลือกเรียนรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรีตามความสนใจ ตามความถนัด

ด้านวิธีการเรียนการสอน ปัญหาเกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก การจัดเวลาฝึกทักษะคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการมีน้อย และการศึกษาดูงานในสถานประกอบการธุรกิจมีน้อย

งานวิจัยต่างประเทศ

ฮาร์ท. (สมศักดิ์ สรสินธุ์. 2540 : 32 ; อ้างอิงจาก Hart . 1954 : 128) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของครูมัธยมของเท็น เชาเซ็นต์ไฮสกูล (The Thousand High school) เกี่ยวกับการเรียนการสอน ปรากฏผลว่าครูที่ดีควรมี คุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีความสามารถที่จะชักจูงใจนักเรียนให้เกิดความสนใจในวิชาที่ตนสอน มีความฉลาดรอบรู้ สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด
2. ครูต้องสนใจในตัวนักเรียน ให้ความร่วมมือกับนักเรียน มีความเห็นอกเห็นใจนักเรียน
3. สามารถควบคุมอารมณ์ได้ ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
4. อธิบายได้อย่างแจ่มชัด มีวิธีสอนให้นักเรียนเข้าใจง่าย

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักศึกษา สรุปได้ว่า นักศึกษาถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ ที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ซึ่งนักศึกษาจะต้องมีความพร้อม และมีความรู้เกี่ยวกับรายละเอียดของเนื้อหาวิชา มีความพร้อมด้านส่วนตัว มีทักษะเฉพาะด้านวิชาชีพการตลาดดีพอสมควร ซึ่งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการเรียนการสอนของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ พอสรุปประเด็นปัญหาใหญ่ ๆ ดังนี้ คือ ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน

ผลการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาการตลาดของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จำนวน 123 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหาการเรียน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา ซึ่งจำแนกออกเป็นเพศ พื้นฐานความรู้เดิม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ของนักศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้เรียน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนมาก
คะแนน	3	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักศึกษา รวมทั้งแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สํารวจปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยการสัมภาษณ์ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. ศึกษารูปแบบ และวิธีการเขียนแบบสอบถาม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียน สาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา โดยกำหนดขอบเขต และเนื้อหาให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมาย

4. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดขอบเขต และเนื้อหาให้ครอบคลุมปัญหาการเรียน ทั้ง 5 ด้าน

5. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความในแบบสอบถาม ทั้งในด้านเนื้อหา ความเข้าใจ และการใช้ภาษา ให้มีความเที่ยงตรงสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย และนำมาปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ดังรายนามต่อไปนี้

6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลี้มไทย

6.2 รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ

6.3 อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์

7. นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจจากผู้เชี่ยวชาญ มาหาดัชนีความสอดคล้อง แล้วคัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากันหรือมากกว่า .5 ขึ้นไป จำนวน 37 ข้อ

8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการตลาด ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จำนวน 36 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการทดลองใช้เครื่องมือด้วยตนเอง

9. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้ (Try Out) มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.94

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการ ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ
2. ผู้วิจัยได้ขออนุญาตอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาสาขาวิชาการตลาด ชั้นปีที่ 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงนักศึกษา เพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ และอธิบายถึงวิธีการตอบแบบสอบถาม ก่อนให้นักศึกษาลงมือตอบแบบสอบถาม พร้อมเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวนทั้งสิ้น 123 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
3. ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในวันที่ 6 - 7 มกราคม 2546

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. จำแนกข้อมูลแบบสอบถามตามตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 2.1 เพศ
 - 2.2 พื้นฐานความรู้เดิม
 - 2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.4 รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน
3. จำแนกข้อมูลของแบบสอบถาม ตามตัวแปรทั้ง 5 ด้าน และตรวจให้คะแนนปัญหาการเรียนแต่ละข้อของคำถาม ตามคำแนะนำคะแนนของตัวเลือกที่กำหนดไว้ในแต่ละด้าน รวม 5 ด้าน ได้แก่
 - 3.1 ด้านเนื้อหาวิชา
 - 3.2 ด้านวิธีการสอน
 - 3.3 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน
 - 3.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน
 - 3.5 ด้านผู้เรียน
4. นำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผล เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Sciences/Personal Computer)

5. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ
6. วิเคราะห์ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 75)
 - ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า มีปัญหาการเรียนมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า มีปัญหาการเรียนมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า มีปัญหาการเรียนปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า มีปัญหาการเรียนน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า มีปัญหาการเรียนน้อยที่สุด
7. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาจำแนกตามตัวแปรเพศโดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t – test)
8. วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปร พื้นฐานความรู้เดิม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance)
9. เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟส (Scheffe's test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิง
 ประจักษ์ (Face Validity) โดยใช้สูตร (สำอาก์ งามวิชา . 2541 : 62)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและพฤติกรรม
 $\sum R$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
 (α - Coefficient) ของคอนบาค โดยใช้สูตร (สำอาก์ งามวิชา. 2541 : 72 : อ้างอิงจาก
 Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S^2_i}{S^2_t} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum S^2_i$ แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 S^2_t แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่า t (t - test) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 166)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

โดยมี $df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2 - 1}}$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t- distribution
$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1
S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2
n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1
n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 2

3.2 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 113)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ภายในกลุ่ม

3.3 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่าง
ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟส์ (Scheffe' s test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาการเรียนสาขาการตลาดของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ การวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดสัญลักษณ์ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	=	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
N	=	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง
t	=	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
F	=	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
df	=	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระของความแปรปรวน (Degrees of Freedom)
SS	=	ผลรวมของคะแนนค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	=	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
*	=	มีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .05
**	=	มีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ พื้นฐานความรู้เดิม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ รวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้เรียน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ รวม 5 ด้าน ได้แก่

ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้เรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม เพศ พื้นฐานความรู้เดิม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ พื้นฐานความรู้เดิม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

ตาราง 1 จำนวน และร้อยละของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ พื้นฐานความรู้เดิม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	59	48.00
1.2 หญิง	64	52.00
2. พื้นฐานความรู้เดิม		
2.1 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช)	44	35.80
2.2 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 6)	42	34.10
2.3 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กศ.น.)	37	30.10
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
3.1 1.00 – 1.99	30	24.40
3.2 2.00 – 2.50	73	59.30
3.3 2.51 ขึ้นไป	20	16.30
4. รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน		
4.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	58	47.20
4.2 10,001 – 15,000 บาท	45	36.60
4.3 ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป	20	16.30
รวม	123	100.00

จากตาราง 1 พบว่าในจำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมด 123 คน เป็น นักศึกษาเพศหญิง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 มีพื้นฐานความรู้เดิม สำเร็จการศึกษาระดับวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 35.80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับ 2.00 – 2.50 จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 59.30 และรายได้ของผู้ปกครองต่อ เดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 47.20

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ตามเนื้อหาวิชาโดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัญหาการเรียนด้านเนื้อหาวิชา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	จุดมุ่งหมายของแต่ละรายวิชาการตลาดไม่ชัดเจน	2.98	1.01	ปานกลาง
2.	เนื้อหาวิชาการตลาดไม่สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน	2.77	1.08	ปานกลาง
3.	เนื้อหาวิชาการตลาดบางวิชาไม่ค่อยเหมาะสมกับ สภาพสังคมปัจจุบัน	2.82	1.17	ปานกลาง
4.	เนื้อหาวิชาในโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาการ ตลาดในหมวดวิชาชีพเฉพาะไม่สัมพันธ์กับหมวด วิชาเลือก	2.91	1.01	ปานกลาง
5.	ลำดับการเรียนรายวิชาชีพการตลาดในแต่ละภาค เรียนไม่เหมาะสม	2.85	1.04	ปานกลาง
6.	เนื้อหาวิชาการตลาดในบางวิชามีมากเกินไป	3.06	0.99	ปานกลาง
7.	เนื้อหาวิชาการตลาดส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาน้อย	2.80	1.07	ปานกลาง
8.	เนื้อหาวิชาการตลาดที่จัดสอนยังไม่เพียงพอสำหรับ การนำไปใช้ในการปฏิบัติงานและศึกษาต่อในระดับ ปริญญาตรี	3.07	1.04	ปานกลาง
9.	เนื้อหาวิชาการตลาดในหลักสูตรบางรายวิชาไม่เน้น ภาคปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะ	3.04	1.00	ปานกลาง
	รวม	2.92	0.69	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่านักศึกษามีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดในด้านเนื้อหา
วิชา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด
ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านวิธีการสอน โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัญหาการเรียนด้านเนื้อหาวิชา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ครูผู้สอนขาดการนำเทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายมาใช้สอนในสาขาวิชาการตลาด	3.10	1.14	ปานกลาง
2.	ผู้เรียนขาดการศึกษาดูงานนอกสถานที่	3.55	1.01	มาก
3.	ขั้นตอนในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาการตลาดของครูผู้สอนขาดความชัดเจน	2.94	0.96	ปานกลาง
4.	กระบวนการวัดผลประเมินผลของครูผู้สอนในรายวิชาการตลาดขาดความชัดเจน	3.06	0.92	ปานกลาง
5.	การจัดกิจกรรมเสริมด้านวิชาชีพการตลาดมีน้อย	3.26	1.00	ปานกลาง
6.	วิธีการสอนไม่เน้นให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	3.18	1.00	ปานกลาง
7.	วิธีการสอนวิชาการตลาดในบางรายวิชาไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	3.00	1.14	ปานกลาง
8.	ครูผู้สอนขาดความชำนาญในการนำเทคนิคสมัยใหม่มาใช้	3.07	1.13	ปานกลาง
9.	ประเมินผลเน้นเฉพาะความรู้ด้านวิชาการ	3.26	1.05	ปานกลาง
	รวม	3.16	0.69	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ในด้านวิธีการสอน โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อผู้เรียนขาดการศึกษาดูงานนอกสถานที่ มีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับมาก นอกนั้นมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนโดยรวม และรายข้อ

ข้อที่	ปัญหาการเรียนด้านเนื้อหาวิชา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ห้องน้ำไม่สะอาด	3.46	1.09	ปานกลาง
2.	ตู้น้ำดื่มมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.37	1.15	ปานกลาง
3.	แหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมด้านการตลาดมีน้อย	3.43	1.06	ปานกลาง
4.	ไม่มีห้องบริการข่าวสารการตลาดโดยเฉพาะ	3.51	1.05	มาก
5.	หนังสือและเอกสารด้านการตลาดในห้องสมุดมีน้อย	3.39	0.95	ปานกลาง
6.	สภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการจัดการสอนด้านการตลาด	3.25	0.99	ปานกลาง
7.	โรงอาหารไม่สะอาด	3.32	0.98	ปานกลาง
8.	ห้องเรียนยังขาดอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาประจำห้องเรียน	3.67	1.08	มาก
	รวม	3.42	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ในด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ไม่มีห้องบริการข่าวสารการตลาดโดยเฉพาะ และห้องเรียนยังขาดอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาประจำห้อง เป็นปัญหาการเรียนอยู่ในระดับมาก นอกนั้นเป็นปัญหาการเรียนในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด
ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและ
รายข้อ

ข้อที่	ปัญหาการเรียนด้านเนื้อหาวิชา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ขาดสื่อและนวัตกรรมมาใช้ในการสอนวิชาการ ตลาด	3.21	1.02	ปานกลาง
2.	สื่อการสอนด้านการตลาดมีจำกัดไม่เหมาะสมกับ จำนวนผู้เรียน	3.22	0.98	ปานกลาง
3.	สื่อการสอนที่มีล้าสมัย	3.24	1.00	ปานกลาง
4.	สื่อการเรียนการสอนด้านการตลาดที่มีไม่เหมาะสม กับกิจกรรมการเรียนที่เน้นทักษะด้านการตลาด	3.24	0.98	ปานกลาง
5.	สื่อการเรียนการสอนขาดการปรับปรุงซ่อมแซมให้มี สภาพพร้อมที่จะใช้งาน	3.22	1.11	ปานกลาง
	รวม	3.23	0.78	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ในด้านสื่อการเรียน
การสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัญหาการเรียนด้านเนื้อหาวิชา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ผู้เรียนมีพื้นฐานด้านการตลาดไม่ดีพอ	2.94	1.03	ปานกลาง
2.	ผู้เรียนไม่กล้าที่จะมีส่วนร่วมในการอภิปรายซักถาม บทเรียน	2.94	1.09	ปานกลาง
3.	ผู้เรียนขาดการค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง	3.01	1.13	ปานกลาง
4.	ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานด้านการตลาดที่แตกต่างกัน มากเกินไป	3.11	1.09	ปานกลาง
5.	ขาดความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนนักศึกษาร่วมชั้น เรียน	2.84	1.20	ปานกลาง
6.	ผู้เรียนขาดการวางแผนการเรียนและการทำกิจ กรรมเสริมการเรียน	3.07	1.12	ปานกลาง
	รวม	2.98	0.84	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ในด้านผู้เรียน
โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบ ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง รวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้เรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ พื้นฐานความรู้เดิม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน ดังแสดงในตาราง 8 – 17

ตาราง 8 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียน	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านเนื้อหาวิชา	2.81	0.79	3.02	0.58	-1.66
ด้านวิธีการสอน	3.06	0.80	3.25	0.56	-1.53
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	3.30	0.74	3.54	0.67	-1.88
ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.19	0.89	3.26	0.66	-0.49
ด้านผู้เรียน	2.84	0.92	3.12	0.75	-1.86
รวม	3.04	0.53	3.24	0.47	-2.18

จากตาราง 8 พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด โดยรวมและรายด้านต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านเนื้อหาวิชา จำแนกตามพื้นฐาน
ความรู้เดิม

พื้นฐานความรู้เดิม		กศ.น	ม.6	ปวช.
	$\bar{X}$	2.66	3.02	3.04
กศ.น	2.66	-	0.36	0.38*
ม.6	3.02	-	-	0.02
ปวช.	3.04	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า นักศึกษาที่มีความรู้เดิมสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดด้านเนื้อหาวิชามากกว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กศ.น.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านผู้เรียน จำแนกตามพื้นฐานความรู้
เดิม

พื้นฐานความรู้เดิม		กศ.น	ปวช.	ม.6
	$\bar{X}$	2.29	3.05	3.52
กศ.น	2.29	-	0.76	1.23 **
ปวช.	3.05	-	-	0.47 **
ม.6	3.52	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 12 พบว่า นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) มี
ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดด้านผู้เรียนมากกว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กศ.น) และนักศึกษาที่
สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด
มากกว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01

ตาราง 13 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวม จำแนกตามพื้นฐานความรู้เดิม

พื้นฐานความรู้เดิม		กศ.น	ปวช.	ม.6
	$\bar{X}$	2.91	3.21	3.28
กศ.น	2.91	-	0.30	0.37 **
ปวช.	3.21	-	-	0.07
ม.6	3.28	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 พบว่า นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย(ม.6) มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด โดยรวมมากกว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กศ.น.) และนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดโดยรวมมากกว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กศ.น.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
	1.00 – 1.99		2.00 – 2.50		2.51 ขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านเนื้อหาวิชา	2.88	0.65	2.98	0.74	2.77	0.56
ด้านวิธีการสอน	3.04	0.79	3.16	0.68	3.30	0.56
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	3.49	0.59	3.47	0.71	3.16	0.83
ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.29	0.70	3.22	0.79	3.17	0.87
ด้านผู้เรียน	2.81	0.94	3.04	0.82	3.03	0.78
รวม	3.10	0.42	3.17	0.57	3.08	0.37

จากตาราง 14 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 15 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรชั้นสูง จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	Df	SS	MS	F
ด้านเนื้อหาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.80	0.40	0.84
	ภายในกลุ่ม	120	57.41	0.48	
	รวม	122	58.22		
ด้านวิธีการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.79	0.40	0.83
	ภายในกลุ่ม	120	57.08	0.48	
	รวม	122	57.87		
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.73	0.87	1.74
	ภายในกลุ่ม	120	59.76	0.50	
	รวม	122	61.49		
ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.18	8.99	0.15
	ภายในกลุ่ม	120	73.50	0.61	
	รวม	122	73.68		
ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.17	0.58	0.82
	ภายในกลุ่ม	120	85.88	0.72	
	รวม	122	87.05		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.19	9.65	0.37
	ภายในกลุ่ม	120	31.64	0.26	
	รวม	122	31.84		

จากตาราง 15 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหา
การเรียนสาขาวิชาการตลาด โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียน	รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน					
	ต่ำกว่า 10,000 บาท		10,001-15,000 บาท		ตั้งแต่ 15,001 บาท เป็นต้นไป	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านเนื้อหาวิชา	2.95	0.51	2.93	0.88	2.82	0.70
ด้านวิธีการสอน	3.16	0.53	3.18	0.87	3.10	0.65
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	3.58	0.61	3.31	0.81	3.24	0.70
ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.38	0.70	3.13	0.88	2.99	0.67
ด้านผู้เรียน	2.92	0.78	3.16	0.95	2.78	0.75
รวม	3.20	0.40	3.14	0.68	2.99	0.29

จากตาราง 16 พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างมีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท และตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไป มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 17 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

ปัญหาการเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	Df	SS	MS	F
ด้านเนื้อหาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.25	0.13	0.26
	ภายในกลุ่ม	120	57.96	0.48	
	รวม	122	58.22		
ด้านวิธีการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	8.09	4.05	0.08
	ภายในกลุ่ม	120	57.79	0.48	
	รวม	122	57.87		
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.57	1.29	2.62
	ภายในกลุ่ม	120	58.92	0.49	
	รวม	122	61.49		
ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.86	1.43	2.43
	ภายในกลุ่ม	120	70.81	0.59	
	รวม	122	73.68		
ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.39	1.20	1.70
	ภายในกลุ่ม	120	84.65	0.71	
	รวม	122	87.05		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.66	0.33	1.27
	ภายในกลุ่ม	120	31.28	0.26	
	รวม	122	31.84		

จากตาราง 17 พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหา
การเรียนสาขาวิชาการตลาด โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ซึ่ง ผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนของการวิจัยและผลโดยสรุป ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านสภาพแวดล้อมใน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้เรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จำแนกตาม เพศ พื้นฐานความรู้เดิม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการปรับปรุงพัฒนา แก้ไขการเรียนการสอน สาขาวิชาการตลาดเพื่อเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนของครูผู้สอน
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการปรับปรุงพัฒนา แก้ไขปัญหาการเรียน การสอน สาขาวิชาการตลาดในโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาทางการเรียน ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกัน มีปัญหาทางการเรียน ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาทางการเรียนทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาทางการเรียนทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการตลาด ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนพาณิชย์การเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จำนวน 123 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนพาณิชย์การเพชรบุรีบริหารธุรกิจ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา ซึ่งจำแนกออกเป็น เพศ พื้นฐานความรู้เดิม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ของนักศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้เรียน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนมาก
คะแนน	3	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	มีปัญหาการเรียนน้อยที่สุด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารโรงเรียนพาณิชย์การเพชรบุรีบริหารธุรกิจ
2. ผู้วิจัยได้ขออนุญาตอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาสาขาวิชาการตลาด ชั้นปีที่ 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงนักศึกษา เพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ และอธิบายถึงวิธีการตอบแบบสอบถาม ก่อนให้นักศึกษาลงมือตอบแบบสอบถาม พร้อมเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวนทั้งสิ้น 123 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 100

3. ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในวันที่ 6 - 7 มกราคม 2546

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. จำแนกข้อมูลแบบสอบถามตามตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 2.1 เพศ
 - 2.2 พื้นฐานความรู้เดิม
 - 2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.4 รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน
3. จำแนกข้อมูลของแบบสอบถาม ตามตัวแปรทั้ง 5 ด้าน และตรวจให้คะแนนปัญหาการเรียนแต่ละข้อของคำถาม ตามคำแนะนำที่คะแนนของตัวเลือกที่กำหนดไว้ในแต่ละด้าน รวม 5 ด้าน ได้แก่
 - 3.1 ด้านเนื้อหาวิชา
 - 3.2 ด้านวิธีการสอน
 - 3.3 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน
 - 3.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน
 - 3.5 ด้านผู้เรียน
4. นำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผล เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Sciences/Personal Computer)
5. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ
6. วิเคราะห์ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 75)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายความว่า	มีปัญหาการเรียนมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายความว่า	มีปัญหาการเรียนมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายความว่า	มีปัญหาการเรียนปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายความว่า	มีปัญหาการเรียนน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายความว่า	มีปัญหาการเรียนน้อยที่สุด
7. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของปัญหาการเรียนสาขาการตลาดของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test)

8. วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปร พื้นฐานความรู้เดิม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance)

9. เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's test)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

1.1 เพศ ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 123 คน เป็นนักศึกษาชาย จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 และเป็นนักศึกษาหญิงจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00

1.2 พื้นฐานความรู้เดิม นักศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 35.80 รองลงมาคือ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 34.10 และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กศ.น.) จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10 ตามลำดับ

1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง 2.00 – 2.50 จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 59.30 รองลงมาคือ ระหว่าง 1.00 – 1.99 จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 24.40 และ 2.51 ขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30 ตามลำดับ

1.4 รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน นักศึกษาส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 47.20 รองลงมา คือ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 36.60 และ ตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30

2. ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 5 ด้าน พบว่า

2.1 ด้านเนื้อหาวิชา พบว่า ข้อที่นักศึกษาเห็นว่าเป็นปัญหาการเรียนมากที่สุด คือ เนื้อหาวิชาการตลาดที่จัดสอนยังไม่เพียงพอสำหรับการนำไปใช้ ในการปฏิบัติงาน

และศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี รองลงมาคือ เนื้อหาวิชาการตลาดในบางรายวิชามีมากเกินไป และเนื้อหาวิชาการตลาดในหลักสูตรบางรายวิชาไม่เน้นภาคปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะ

2.2 ด้านวิธีการสอน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่นักศึกษาเห็นว่าเป็นปัญหาการเรียนอยู่ในระดับมาก คือ ผู้เรียนขาดการศึกษาดูงานนอกสถานที่ ส่วนข้ออื่นๆ นักศึกษาเห็นว่าเป็นปัญหาการเรียนอยู่ใน ระดับปานกลาง

2.3 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่นักศึกษาเห็นว่าเป็นปัญหาการเรียนอยู่ในระดับมาก คือ ห้องเรียนยังขาดอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาประจำห้องเรียน และไม่มีห้องบริการข่าวสารทางการตลาดโดยเฉพาะ

2.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่นักศึกษาเห็นว่าเป็นปัญหาการเรียนมากที่สุด คือ สื่อการเรียนการสอนที่มีล้าสมัย และสื่อการเรียนการสอนด้านการตลาดที่มีไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนที่เน้นทักษะด้านการตลาด

2.5 ด้านผู้เรียน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษาเห็นว่าเป็นปัญหาการเรียนมากที่สุด คือ ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานด้านการตลาดที่แตกต่างกันมากเกินไป ผู้เรียนขาดการวางแผนการเรียน และการทำกิจกรรมเสริมการเรียน และผู้เรียนขาดการค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา จำแนกตามเพศ พื้นฐานความรู้เดิม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน พบว่า

3.1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน คือ เพศชาย และเพศหญิง มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกัน คือ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กศ.น.) มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านเนื้อหาวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้าน

สภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า

3.2.1 ด้านเนื้อหาวิชา พบว่า นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดมากกว่า นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กศ.น.) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.2 ด้านผู้เรียน พบว่า นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด มากกว่า นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิม สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กศ.น.) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน คือ 1.00 – 1.99, 2.00 – 2.50 และ 2.51 ขึ้นไป มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน คือ ต่ำกว่า 10,000 บาท, 10,001 – 15,000 บาท และตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไป มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. นักศึกษามีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านสื่อการเรียนการสอนมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนสาขาวิชาการตลาดของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ โดยส่วนใหญ่ผู้สอนยังคงใช้วิธีการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียน และมอบหมายงานเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการฝึกทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจึงเกิดความรู้สึกรำคาญ และอยากเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมอื่นๆที่แปลกใหม่กว่าในชั้นเรียน อีกทั้งการเรียนการสอนในสาขาวิชาการตลาด ควรมีการนำสื่อที่ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการปัจจุบัน มาใช้ประกอบในการเรียนการสอน ซึ่งสื่อส่วนใหญ่ควรเป็นนวัตกรรมที่ชวนเรียนรู้สำหรับผู้เรียน แต่การเรียนการสอนสาขาวิชาการตลาดของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ยังขาดสื่อการเรียนการสอน และสื่อที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ก็มักล้าสมัย เก่า และไม่สอดคล้องกับ

เนื้อหาวิชาในรายวิชาการตลาด หรือบางครั้ง ก็เป็นสื่อที่ผู้เรียนได้จัดทำขึ้นเพื่อเสนออาจารย์ผู้สอน ซึ่งก็อาจเป็นสื่อที่ไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร อีกทั้งในห้องเรียนแต่ละห้อง รวมทั้งห้องปฏิบัติการด้านการตลาดยังไม่สมบูรณ์หรือเอื้อต่อการสอนวิชาการตลาดเท่าที่ควร ห้องเรียนส่วนใหญ่มักมีบรรยากาศอับอ้าว มีกลิ่นรบกวนจากห้องน้ำ ทำให้ผู้เรียนขาดสมาธิในการเรียน ซึ่งด้านนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ วิจิตร วรธมบางกูร (ทัศนีย์ พิศาลรัตนคุณ. 2539 : 89 ; อ้างอิงจาก วิจิตร วรธมบางกูร. 2524 : 2) ที่กล่าวไว้ว่า บรรยากาศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ในโรงเรียนและห้องเรียนไม่ควรเป็นโลกหนึ่งต่างหากจากชีวิตประจำวันของผู้เรียน และควรมีบรรยากาศอบอุ่นของความเป็นบ้าน หรือครอบครัวอยู่บ้าง เพื่อช่วยให้การปรับตัว และเสริมสร้างสุขภาพจิต รวมถึงประสบการณ์ของผู้เรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ร้อยโทสมศักดิ์ สรสินธุ์. (2540 : 77 - 78) ที่ศึกษาถึงปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัย ทวาราวดี พบว่า ปัญหาของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน อยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย โดยเฉพาะในข้อสื่อการสอนอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งาน และทันสมัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อสื่อการสอนมีความสอดคล้องกับจำนวนห้องเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์ นาคนิยม (สมศักดิ์ สรสินธุ์. 2540 : 78 ; อ้างอิงจาก สุรีย์ นาคนิยม. 2528 : 27) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตการศึกษา 2 เมื่อจำแนกด้านสื่อการสอน พบว่า สื่อการสอนเก่าไม่ทันสมัย อยู่ในสภาพที่ไม่สมบูรณ์ และมีจำนวนไม่เพียงพอแก่นักศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้เรียน จำแนกตาม เพศ พื้นฐานความรู้เดิม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

2.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ของนักศึกษา จำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน คือ เพศชาย และเพศหญิง มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาชายและหญิงที่เลือกศึกษาในสาขาวิชาการตลาด มักมีลักษณะปลีกย่อย เฉพาะตัวที่ไม่แตกต่างกันนัก คือเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี กล้าแสดงออก กล้าคิด และมีความคิดสร้างสรรค์ ถึงแม้พื้นฐานความรู้ หรือทักษะด้านการตลาดอาจจะแตกต่างกันบ้างตามพื้นฐานความรู้เดิม แต่การจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ โรงเรียนจะจัดให้ผู้เรียนในทุกสาขาวิชาได้เรียนในวิชาพื้นฐานก่อน และในภาคเรียนที่ 2 จึงให้

นักศึกษาตัดสินใจเลือกสาขาวิชาเอก เพื่อที่ในภาคเรียนที่ 1 ผู้เรียนจะได้มีโอกาสในการปรับตัว พร้อมทั้งได้สำรวจความพร้อมและความถนัดของตนเอง ว่าเหมาะสมที่จะเลือกศึกษาในสาขาวิชาใด ซึ่งจะมีส่วนให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม และความเชื่อมั่นมากขึ้น เนื่องจากการเรียนในสายวิชาชีพ ต้องอาศัยความถนัดและทักษะพื้นฐานของผู้เรียนเป็นปัจจัยเบื้องต้น จึงจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสุข และสนุกกับการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตตชา นิลคำ (2542 : 65) ที่ศึกษาถึงปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง มีปัญหาการเรียนทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา ประเสริฐศรี (2543 : 66) ที่ศึกษาถึงปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีปัญหาการเรียนรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา จำแนกตาม พื้นฐานความรู้เดิม พบว่า นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกัน คือ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กศ.น.) มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียน ด้านเนื้อหาวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีปัญหาการเรียนมากกว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กศ.น.) และมีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และนักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดมากกว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กศ.น.) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นักศึกษาจะมีจุดมุ่งหมาย และความคาดหวังผลจากการศึกษาต่อที่สูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้มีพื้นฐานความรู้เดิมทางด้านสายวิชาชีพเนื่องจากนักศึกษาที่มีความรู้เดิมด้านสายวิชาชีพสามารถจะนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพได้ แต่การที่นักศึกษาเลือกที่จะศึกษาต่ออาจเพราะเห็นว่าความรู้ที่มีอยู่อาจจะยังไม่เพียงพอ จึงต้องการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้ตนเองได้มีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาการตลาดให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ หรือต้องการเพิ่มเติมทักษะด้านการตลาดให้มากขึ้นสามารถนำทักษะที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี หากแต่หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการตลาด

พุทธศักราช 2540 ได้มีการพัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พุทธศักราช 2535 และยังไม่ได้มีการปรับปรุงใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับ แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 พุทธศักราช 2539 ซึ่งเนื้อหาในรายวิชาที่จัดขึ้นในหลักสูตร อาจไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน หรือไม่สามารถสนองตอบความต้องการของผู้เรียนได้ อีกทั้งสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นในปัจจุบันก็มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นหลักสูตรที่ใช้อยู่ โดยเฉพาะเนื้อหาในรายวิชาการตลาดซึ่งต้องเป็นเนื้อหาที่ต้องทันสมัย สอดรับกับสภาพของท้องถิ่นจึงอาจไม่เหมาะสม และสร้างปัญหาให้กับผู้เรียนที่มีความ คาดหวังที่จะเรียนรู้เนื้อหาวิชาที่สอดคล้องกับสภาพสังคม หรือท้องถิ่น และต้องการที่จะ เพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการตลาดให้มากขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เสาวนีย์ เลวล (รัตนา ประเสริฐศรี. 2543 : 64 ; อ้างอิงจาก เสาวนีย์ เลวล. 2536 : 44 - 46) ที่กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีต้องมีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคม มีความยืดหยุ่นตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน ยืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่น และสถานภาพของโรงเรียน ส่วนด้านนักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด ด้านผู้เรียน มากกว่านักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กศ.น.) นั้นอาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) จะมีความคาดหวังต่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาก่อนข้างสูง และเมื่อพลาดโอกาสจากการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาที่ตนคาดหวังไว้ จึงเลือกที่จะศึกษาต่อในด้านสายวิชาชีพ ซึ่งอาจเป็นทางเลือกสุดท้าย และอาจไม่มีความมั่นใจว่าการศึกษาต่อด้านสายวิชาชีพจะมีความเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของตนเองหรือไม่ และที่สำคัญผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) มักเคยชินกับการศึกษาโดยเน้นทฤษฎีเป็นหลัก แต่การเรียนการสอนด้านสายวิชาชีพ จะเป็นการเรียนการสอนที่เน้นทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติควบคู่กันไป และผู้เรียนควรต้องมีทักษะพื้นฐานเบื้องต้นในสายวิชาชีพนั้นๆ ซึ่ง บางครั้งนักศึกษาอาจเข้ามาศึกษาโดยไม่ได้คำนึงถึงความพร้อมของตนเอง ก็อาจสร้างปัญหาให้กับผู้เรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รุจิรี ภูสาระ. (2531 : 72 - 73) ที่กล่าวถึง สิ่งที่ผู้สอน และผู้บริหารในระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงเกี่ยวกับผู้เรียนที่อาจทำให้เกิดปัญหาการเรียน เนื่องจากผู้เรียนเป็นองค์ประกอบที่สัมพันธ์โดยตรงกับปัญหาการเรียนการสอน การขาดคุณลักษณะบางประการของผู้เรียน ทำให้การเรียนการสอนไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าว คือ ระดับสติปัญญา และความถนัดทางการเรียน องค์ประกอบทางสรีระร่างกายภายนอก ซึ่งได้แก่ ประสาทสัมผัสของผู้เรียนที่จะสามารถรับรู้สิ่งที่ผู้สอนสอนได้มากนักน้อยเพียงใด บุคลิกภาพส่วนตัว ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความมั่นใจในตนเอง ทศนคติต่ออาจารย์ผู้สอน ทศนคติต่อวิชาเรียน ทศนคติต่อสถาบัน และ

วิชาชีพที่เรียน และสภาพทางบ้าน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าว ล้วนแต่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดปัญหาการเรียนได้

2.3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน คือ 1.00 - 1.99, 2.00 - 2.50 และ 2.51 ขึ้นไป มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเรียนการสอน สาขาวิชาการตลาดส่วนใหญ่จะเน้นให้ผู้เรียนได้มีการแสดงออก กล้าคิด และรู้จักการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งกระบวนการปฏิบัติจะเน้นทั้งการศึกษาในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไปและในการเลือกสาขาวิชาเอกของนักศึกษาโรงเรียนพาณิชย์การเพชรบุรีนั้นผู้เรียนจะเลือกสาขาด้วยตนเอง ตามความถนัดและสนใจของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งมักไม่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การที่ผู้เรียนจะเรียนได้ดีหรือไม่ ส่วนหนึ่งมาจากความสามารถเฉพาะตัวของผู้เรียนเอง และอาจมาจากความสนใจของผู้เรียนที่มีต่อสาขาวิชานั้น ๆ เป็นองค์ประกอบหลัก ดังนั้นไม่ว่าผู้เรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากน้อยเพียงใด จึงมักประสบปัญหาการเรียนที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา ประเสริฐศรี. (2543 : 67) ที่ศึกษาถึงปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพาณิชย์การเซตุน พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษา จำแนกตามรายได้ของ ผู้ปกครองต่อเดือน พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน คือ ต่ำกว่า 10,000 บาท, 10,001 - 15,000 บาท และ 15,001 บาทขึ้นไป มีปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาโรงเรียนพาณิชย์การเพชรบุรีบริหารธุรกิจส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ 80 นักศึกษาจะมาจากครอบครัวที่มีอาชีพเกษตรกรรม รายได้ของครอบครัวไม่แน่นอนและมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่สูงนัก แต่ที่นักศึกษาสามารถศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงได้นั้น เนื่องจากนักศึกษาได้รับการจัดสรรเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลมาเป็นค่าใช้จ่าย ซึ่งเงินในส่วนนี้ถือเป็นรายได้หลักของนักศึกษาที่สามารถจะนำมาใช้จ่ายเป็นค่าเล่าเรียน และค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี และนักศึกษาบางส่วนยังทำงานนอกเวลาเรียน เพื่อหารายได้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายของตนเอง ไม่ต้องรบกวนครอบครัว อีกทั้งการเรียนในสาขาวิชาการตลาด ไม่ได้มีค่าใช้จ่ายที่สูงมากเหมือนสาขาช่างอุตสาหกรรม จึงทำให้นักศึกษาสามารถที่จะศึกษาต่อได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา ประเสริฐศรี. (2543 : 67) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษา ระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษา พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนมากที่สุด คือไม่มีห้องบริการข่าวสารการตลาดโดยเฉพาะ และห้องเรียนยังขาดอุปกรณ์โสตทัศนประจำห้องเรียน ทางสถานศึกษาควรมีการจัดเตรียมห้องปฏิบัติการด้านการตลาดที่พร้อมสำหรับการให้ข้อมูลข่าวสาร ทางด้านการตลาดแก่นักศึกษา และควรมีการพัฒนาห้องเรียนให้มีความพร้อมด้านสื่อ อุปกรณ์โสตทัศน

2. จากการศึกษา พบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านเนื้อหาวิชาที่ไม่เหมาะสม และไม่เพียงพอสำหรับการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน หรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จึงควรมีการปรับปรุงด้านเนื้อหาวิชา ให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน หรือสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงทดลอง เกี่ยวกับวิธีการสอนสาขาวิชาการตลาดในรายวิชาที่เป็นวิชาชีพเฉพาะ

2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของครูผู้สอนสาขาวิชาการตลาด ตามทัศนะของนักศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- กนกรัตน์ นาคนฤทัย. (2540). สภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัด
กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 8. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ
: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กมล สดประเสริฐ. (2540, ตุลาคม - ธันวาคม.) "บทบรรณาธิการพิเศษ" วารสารโครงการ
พัฒนาทรัพยากรมนุษย์. 1(5) : 1 - 3.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2527). หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิตานันท์ มลิทอง. (2531). เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- เกรียววัลย์ ลีมอภิจาติ. (2531). หลักการและเทคนิคการจัดการฝึกอบรมและการพัฒนาแนว
ทางการวางแผน การเขียนโครงการและการบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
สยามศิลป์การพิมพ์.
- จิตตชา นิลดำ. (2542). ปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหาร
ธุรกิจบัณฑิต. (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตรการพิมพ์.
- ทัศนีย์ พิศาลรัตนคุณ. (2539). ปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโท เอกการศึกษามัธยมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพย์สุดา จงใจ. (2541). การศึกษาปัญหาในการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น
ในวิทยาลัยสารพัดช่าง สาขาชุมชนเมืองใหม่ สมุทรปราการ. สารนิพนธ์ กศ.ม
(การศึกษามัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ธนู กุลชล. (2527, กุมภาพันธ์). "ครูกับเสถียรภาพของประเทศ". วารสารสมาการศึกษ
แห่งชาติ.ปีที่ 12 :โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ธำรง บัวศรี. (2532). ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : คุรุสภา
ลาดพร้าว.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). การพัฒนาการสอน. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม.
- ปริญญ์ อังศุสิงห์. (2529). การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรีชา เศรษฐีธร. (ม.ป.ป.). คู่มือการสอน. กรุงเทพฯ : อ.บุญช่วยการพิมพ์.
- ผาใจ พงษ์บริบูรณ์. (2526). ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.ทรีนิตติ้งเฮาส์.
- พยุงค์กัฏฐ์ จันทรสุรินทร์. (2541, มกราคม). "แนวทางการพัฒนาการศึกษา" วารสารวิชาการ.
1 (1) : 6 - 10.
- พัฒน์ สัจจานนท์. (2522). สุขศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- เมธี ปลัณธนานนท์. (2531). การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา. 1. กรุงเทพฯ : โอ. เอส.
ทรีนิตติ้งเฮาส์.
- รัตนา ประเสริฐศรี. (2543). ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง สาขาวิชา การตลาด วิทยาลัยพัฒนการเชดุดพน สารนิพนธ์ กศ.ม.
(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- รุจิร ภูสาระ. (2531). ปัญหาการเรียนในระดับอุดมศึกษา และแนวทางแก้ไขในโครงการ
สัมมนาทางวิชาการ. ศูนย์เสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
กรุงเทพ.
- โรงเรียนพัฒนการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ. (2542). ธรรมเนียมโรงเรียน. เพชรบุรี : ศูนย์พิมพ์
โรงเรียน.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ลำพอง บุญช่วย. (2524)ก. การสอนเชิงระบบ. นนทบุรี : ศิริชัยการพิมพ์.
- ลูกจันทร์ ภักดิ์รัชพันธ์. (2528) การสอนเชิงระบบ. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี : วิทยาลัยครู
เพชรบุรีวิทยาลงกรณ์
- วลีวรรณ ศรีเตชะวิวัฒน์. (2536). ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีว
ศึกษากลุ่มภาคเหนือ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ. อยุธยา. (2530). งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
อุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิเชียร ประยูรชาติ. (2520). พฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอนและด้านการใช้
อุปกรณ์การสอน. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สัจด์ อุทรานันท์. (2529). การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สมสุข วีระพิจิตร. (2536). "ลักษณะนิสัย นักศึกษา" , ในเอกสารการประชุมสัมมนา เรื่องการ
พัฒนางานแนะแนว เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา. หน้า 144 - 156. กรุงเทพฯ : ทบวง
มหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ สรสินธุ์. (2540). ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนโปรแกรมวิชาการจัด
การทั่วไป ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยทวารวดี.
ปรินิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำอองศ์ งามวิชา. (2539). การวิจัยธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เสาวณี สิกขาบัณฑิต. (2528). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้า พระนครเหนือ.
- อภิชัย กุลชา. (2536). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา สุขารมย์และพรรณิ บุญประกอบ. (2542). รายงานการวิจัยสภาวะแวดล้อมของ
มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒที่สัมพันธ์กับภาวะความเครียดของนิสิต สถาบัน
วิจัยพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527). หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป
การพิมพ์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ที่ ทม 1012/ ๕๔๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวพรนภา บัวมณี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพลิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ” โดยมี รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์มณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักศึกษาระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 1 ภาคปกติ สาขาวิชาการตลาด จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพลิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ในระหว่างเดือนพฤษภาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวพรนภา บัวมณี ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 9804

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนพัฒนวิชาการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวพรนภา บัวมณี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพัฒนวิชาการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ” โดยมี รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์มณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักศึกษาระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 1 ภาคปกติ สาขาวิชาการตลาด จำนวน 123 คน ตอบแบบสอบถามปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพัฒนวิชาการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ ในระหว่างเดือน ธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวพรนภา บัวมณี ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ 7467

วันที่ 15 ตุลาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวพรนภา บัวมณี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ” โดยมี รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์มณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวพรนภา บัวมณี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์มณี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ 7465

วันที่ 15 ตุลาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวพรนภา บัวมณี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ” โดยมี รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์มณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลี้มไทย และ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถามปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวพรนภา บัวมณี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร ะหวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลี้มไทย

การศึกษา : กศ.บ. (เคมี), พบ.ม. (บริหารธุรกิจ)

ที่ทำงาน : ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ

การศึกษา : ค.ม. (การวิจัยการศึกษา)

ที่ทำงาน : ภาควิชาวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์

การศึกษา : MS. In Business Education, MA. In Management
เชี่ยวชาญด้านการตลาด

ที่ทำงาน : ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ค

**แบบสอบถามปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ**

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ มุ่งที่จะศึกษาถึงปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาด
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการ
เพชรบุรีบริหารธุรกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา และแก้ไข
การจัดการเรียนการสอน สาขาวิชาการตลาด ให้มีคุณภาพ และสอดคล้อง
กับสภาพผู้เรียน และสังคม โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของ
นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการ
เพชรบุรีบริหารธุรกิจ

(พรณภา บัวมณี)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**เรื่อง ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ**

ตอนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง
เกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. พื้นฐานความรู้เดิม

() สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

() สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)

() สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กศน.)

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

() 1.00 – 1.99

() 2.00 – 2.50

() 2.51 ขึ้นไป

4. รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

() ต่ำกว่า 10,000 บาท

() 10,001 – 15,000 บาท

() ตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความที่เป็นปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของท่านโดยใส่

เครื่องหมาย ✓ ลงในข้อที่ตรงกับปัญหาที่แท้จริงของท่านมากที่สุด

ระดับปัญหาการเรียนมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับปัญหาการเรียนมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับปัญหาการเรียนปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับปัญหาการเรียนน้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับปัญหาการเรียนน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อที่	ปัญหาในการเรียนสาขาวิชาตลาด	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านเนื้อหาวิชา					
1.	จุดมุ่งหมายของแต่ละรายวิชาการตลาดไม่ชัดเจน					
2.	เนื้อหาวิชาด้านการตลาดไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
3.	เนื้อหาวิชาด้านการตลาดบางส่วนไม่ค่อยเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน					
4.	เนื้อหาวิชาในโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาการตลาดในหมวดวิชาชีพเฉพาะไม่สัมพันธ์กับหมวดวิชาเลือก					
5.	ลำดับการเรียนรายวิชาการตลาดในแต่ละภาคเรียนไม่เหมาะสม					
6.	เนื้อหาวิชาการตลาดในบางวิชามีมากเกินไป					
7.	เนื้อหาวิชาการตลาดส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาบ่อย					
8.	เนื้อหาวิชาการตลาดที่จัดสอนยังไม่เพียงพอ สำหรับการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานและศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี					

ข้อที่	ปัญหาในการเรียนสาขาวิชาตลาด	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9.	เนื้อหาวิชาการตลาดในหลักสูตรบางรายวิชาไม่เน้นภาคปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะ					
	ด้านวิธีการสอน					
10.	ครูผู้สอนขาดการนำเทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายมาใช้สอนในสาขาวิชาการตลาด					
11.	ผู้เรียนขาดการศึกษาทฤษฎีงานนอกสถานที่					
12.	ขั้นตอนในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาการตลาดของครูผู้สอนขาดความชัดเจน					
13.	กระบวนการวัดผลประเมินผลของครูผู้สอนในรายวิชาการตลาดขาดความชัดเจน					
14.	การจัดกิจกรรมเสริมด้านวิชาชีพการตลาดมีน้อย					
15.	วิธีการสอนไม่เน้นให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า					
16.	วิธีการสอนวิชาการตลาดในบางรายวิชาไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					
17.	ครูผู้สอนขาดความชำนาญในการนำเทคนิคสมัยใหม่มาใช้					
18.	ประเมินผลเน้นเฉพาะความรู้ด้านวิชาการ					
	ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน					
19.	ห้องน้ำไม่สะอาด					
20.	ตู้น้ำดื่มมีจำนวนไม่เพียงพอ					
21.	แหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมด้านการตลาดมีน้อย					
22.	ไม่มีห้องบริการข่าวสารการตลาดโดยเฉพาะ					
23.	หนังสือและเอกสารด้านการตลาดในห้องสมุดมีน้อย					
24.	สภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการจัดการสอนด้านการตลาด					
25.	โรงอาหารไม่สะอาด					
26.	ห้องเรียนยังขาดอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาประจำห้องเรียน					

ข้อที่	ปัญหาในการเรียนสาขาวิชาตลาด	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านสื่อการเรียนการสอน					
27.	ขาดสื่อและนวัตกรรมมาใช้ในการสอนวิชาการตลาด					
28.	สื่อการสอนด้านตลาดมีจำกัดไม่เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน					
29.	สื่อการสอนด้านการตลาดมีจำกัดไม่เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน					
30.	สื่อการเรียนการสอนด้านการตลาดที่มีไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะด้านการตลาด					
31.	สื่อการเรียนการสอนขาดการปรับปรุงซ่อมแซมให้มีสภาพพร้อมที่จะใช้งาน					
	ด้านผู้เรียน					
32.	ผู้เรียนมีพื้นฐานด้านการตลาดไม่ดีพอ					
33.	ผู้เรียนไม่กล้าที่จะมีส่วนร่วมในการอภิปรายซักถามบทเรียน					
34.	ผู้เรียนขาดการค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง					
35.	ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานด้านการตลาดที่แตกต่างกันมากเกินไป					
36.	ขาดความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนนักศึกษาร่วมชั้นเรียน					
37.	ผู้เรียนขาดการวางแผนการเรียนและการทำกิจกรรมเสริมการเรียน					

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ นางสาวพรนภา บัวมณี
 วัน เดือน ปีเกิด 8 กุมภาพันธ์ 2515
 สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 199/17 หมู่ 2 ตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
 ประวัติการศึกษา

- ประถมศึกษาโรงเรียนเบญจมวิทยา เขตดินแดง กรุงเทพฯ
- มัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนศรีอยุธยา เขตพญาไท กรุงเทพฯ
- มัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนศรีอยุธยา เขตพญาไท กรุงเทพฯ
- บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพฯ ปี 2539
- ปัจจุบันปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มศว

ประวัติการทำงาน

- ปี 2541 – ปัจจุบัน ครูผู้สอน โรงเรียนพนิชยการเพชรบุรี
 บริหารธุรกิจ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี